

Elżbieta Adamowicz

Konrad Walczyk

KONIUNKTURA W PRZEMYŚLE
LIPIEC 2023

ISSN 2392-3687

Badanie okresowe nr 418

BADANIA KONIUNKTURY GOSPODARCZEJ INSTYTUTU ROZWOJU GOSPODARCZEGO SGH

Rada Programowa:

Elżbieta Adamowicz (przewodnicząca), Joanna Klimkowska (sekretarz), Marek Rocki, Marco Malgarini, Gernot Nerb, Ataman Ozyildirim, István János Tóth

Komitet Redakcyjny i adres Redakcji:

Konrad Walczyk (redaktor naczelny)

Elżbieta Adamowicz

Anna Jacygrad

ul. Madalińskiego 6/8, 02-513 Warszawa

www.sgh.waw.pl/irg

Wydawnictwo:

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

al. Niepodległości 162, 02-554 Warszawa

Wersja elektroniczna czasopisma jest wersją pierwotną

Publikacja została zrecenzowana zgodnie z wytycznymi MNiSW

©Copyright by Szkoła Główna Handlowa w Warszawie, Warszawa 2023

Wszelkie prawa zastrzeżone. All rights reserved.

ISSN 2392-3687

Nr rej. PR 18393

Informacje zawarte w niniejszym czasopiśmie oparte są na wynikach ankietowego badania koniunktury w przemyśle przetwórczym, przeprowadzonego przez IRG SGH po raz 418. W badaniu uczestniczyły 293 przedsiębiorstwa. Metoda badawcza koniunktury opisana jest na stronie:

<https://www.sgh.waw.pl/kae/metody-badawcze-kwestionariusze-ankiet>

SPIS TREŚCI

I.	OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA	4
II.	WYNIKI SZCZEGÓŁOWE.....	7
	1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY	7
	2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD	10
	3. SALDA I ICH SKŁADOWE.....	11
	1) Produkcja	11
	2) Zamówienia	13
	3) Zamówienia eksportowe	15
	4) Zapasy wyrobów gotowych	17
	5) Ceny	19
	6) Zatrudnienie	21
	7) Sytuacja finansowa	23
	8) Ogólna sytuacja gospodarki	25
	9) Wykorzystanie mocy produkcyjnych	27
	10) Konkurencyjność towarów zagranicznych	29
	11) Bariery działalności gospodarczej	31
III.	SUMMARY	32

I. OMÓWIENIE WYNIKÓW BADANIA

1. W lipcu wskaźnik koniunktury IRG SGH (IRGIND) zmniejszył swoją wartość w porównaniu z czerwcem o 4,0 pkt. Wynosi ona -4,4 pkt i jest wyższa od wartości sprzed roku o 7,8 pkt. Pogorszenie się koniunktury odnotowały firmy prywatne i publiczne. Wartość wskaźnika koniunktury dla przedsiębiorstw prywatnych zmalała o 4,2 pkt, do poziomu -5,8 pkt. Jest jednak wyższa od wartości sprzed roku o 6,9 pkt. Dla przedsiębiorstw publicznych wartość wskaźnika obniżyła się o 0,6 pkt i wynosi 13,9 pkt. Jest wyższa niż rok temu o 16,6 pkt.

2. W przekroju według wielkości przedsiębiorstwa wzrost wartości wskaźnika (o 6,1 pkt) odnotowano tylko dla przedsiębiorstw z zatrudnieniem ponad 500 pracowników. Dla pozostałych grup producentów zanotowano spadki wartości wskaźnika; największy, o 7,6 pkt, dla zakładów z zatrudnieniem od 51 do 250 pracowników, a najmniejszy, o 6,7 pkt, dla firm zatrudniających do 50 osób. Najwyższą wartość, 22,4 pkt, wskaźnik przyjął dla przedsiębiorstw o zatrudnieniu ponad 500 pracowników, a najniższą, -12,5 pkt, dla firm zatrudniających od 251 do 500 pracowników. W skali roku wartości wskaźnika wzrosły dla wszystkich grup producentów z wyjątkiem zakładów z zatrudnieniem 251-500 osób.

3. W przekroju według głównych grup produktowych poprawę koniunktury odnotowali tylko producenci dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku. Wzrost wartości IRGIND wyniósł 10,7 pkt, do wysokości -10,2 pkt. Jest ona o 29,8 pkt wyższa niż przed rokiem. Dla pozostałych grup wyrobów wartości wskaźnika koniunktury zmniejszyły się; najbardziej, o 8,4 pkt, dla producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych. Dla tej grupy wskaźnik przyjął też najniższą wartość, -15,8 pkt. Najmniejszy spadek, o 3,1 pkt, odnotowano dla przedsiębiorstw wytwarzających półprodukty. Poprawa koniunktury w skali roku miała miejsce we wszystkich grupach produktowych z wyjątkiem nietrwałych dóbr konsumpcyjnych.

4. W przekroju regionalnym pogorszenie się koniunktury odnotowano w makroregionach: wschodnim (o 4,5 pkt), południowo-zachodnim (o 7,4 pkt) i północnym (o 18,3 pkt). W pozostałych makroregionach nastąpiła poprawa. Największy wzrost wartości IRGIND, o 8,4 pkt, zanotowano dla województwa mazowieckiego; najmniejszy, o 0,2 pkt, dla makroregionu centralnego. Najwyższą wartość, 2,9 pkt, wskaźnik przyjął dla makroregionu południowego, a najniższą, -24,2 pkt, dla makroregionu północnego. Roczne spadki wartości wskaźnika odnotowano dla makroregionów: wschodniego i północnego.

5. Po poprawie w czerwcu, w lipcu koniunktura w przemyśle przetwórczym ponownie uległa pogorszeniu. Spadki wartości wskaźnika odnotowano dla większości badanych grup producentów. Zmniejszyły się wielkości produkcji i zamówień, zarówno krajowych jak i eksportowych. Nieznacznie wzrósł poziom cen sprzedaży wyrobów i zatrudnienia. Pogorszyła się jednak sytuacja finansowa zakładów produkcyjnych. W ciągu trzech ostatnich miesięcy zwiększyła się konkurencyjność towarów zagranicznych na rynku krajowym i wykorzystanie mocy produkcyjnych. Ponad 90% badanych przedsiębiorstw wskazuje niedostateczny popyt jako poważną barierę w ich działalności. Mimo pogorszenia się koniunktury nastroje producentów utrzymują się jednak na umiarkowanym poziomie, a ich przewidywania co do rozwoju sytuacji w branży i gospodarce są dość pomyślne.

6. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość produkcji zmniejszyła się w ciągu miesiąca o 6,1 pkt. Spadek odnotowały tylko firmy prywatne. Wartość salda ogółem jest wyższa niż przed rokiem o 4,7 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości produkcji miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 39,1 pkt), a jej wzrost odnotowali jedynie producenci dóbr inwestycyjnych (o 2,5 pkt). Spodziewany jest wzrost wielkości produkcji w najbliższych miesiącach.

7. Wielkość zamówień ogółem zmniejszyła się. Wartość salda spadła w lipcu o 11,9 pkt i wynosi -14 pkt. O spadku wielkości zamówień informują tylko firmy prywatne. Pomimo spadku wartość salda ogółem jest obecnie wyższa od wartości sprzed roku o 5,9 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień miał miejsce w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 41,6 pkt), a najmniejszy w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 5,7 pkt). Przewidywany jest wzrost poziomu zamówień ogółem w kolejnych miesiącach.

8. Wielkość zamówień eksportowych także spadła. Wartość salda w ciągu miesiąca zmniejszyła się o 10,3 pkt, do wysokości -19,4 pkt. O spadku wielkości zamówień eksportowych informują firmy z obu sektorów własnościowych. Wartość salda ogółem jest niższa niż przed rokiem o 1,2 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zamówień z za granicy odnotowano w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda niższa niż w czerwcu o 32,4 pkt), a najmniejszy w produkcji dóbr inwestycyjnych (o 9,8 pkt). Ankietowani spodziewają się wzrostu poziomu zamówień eksportowych w nadchodzących miesiącach.

9. Poziom zapasów wyrobów gotowych nie zmienił się w porównaniu z czerwcem i wynosi 3,8 pkt. Firmy prywatne informują jednak o spadku poziomu zapasów, podczas gdy publiczne odnotowały jego wzrost. Obecna wartość salda ogółem jest wyższa niż rok temu o 4,4 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy spadek wielkości zapasów miał miejsce u producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda obniżyła się o 66,9 pkt), a wzrost zanotowali tylko producenci półproduktów (o 3,5 pkt). Firmy przewidują spadek wielkości zapasów wyrobów gotowych w najbliższym okresie.

10. Poziom cen producentów nieznacznie (o 0,7 pkt) wzrósł (do wysokości 8,3 pkt). O wzroście informują tylko zakłady prywatne. Wartość salda ogółem jest niższa od wartości sprzed roku o 43,4 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej ceny podnieśli producenci nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (wartość salda wzrosła o 11,3 pkt), a najbardziej obniżyli producenci dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 26,9 pkt). Nie przewiduje się zmian poziomu cen sprzedaży w następnych miesiącach.

11. Wartość salda odpowiedzi na pytanie o wielkość zatrudnienia zwiększyła się w ciągu ostatniego miesiąca o 0,3 pkt. Jest równa -2,7 pkt i wyższa od wartości sprzed roku o 2,6 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych największy wzrost wielkości zatrudnienia miał miejsce w produkcji półproduktów (wartość salda wyższa niż w czerwcu o 4,0 pkt), a największy spadek w produkcji dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 14,4 pkt). Spodziewany jest wzrost wielkości zatrudnienia w nadchodzących miesiącach.

12. Sytuacja finansowa przedsiębiorstw prywatnych pogorszyła się, a zakładów publicznych poprawiła. Saldo ogółem obniżyło wartość w ciągu miesiąca o 4,3 pkt, do wysokości -10,5 pkt. Jest ona wyższa od wartości sprzed roku o 8,1 pkt. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej pogorszyła się sytuacja finansowa producentów dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (wartość salda spadła o 30,4 pkt), a jej poprawę odnotowali jedynie producenci dóbr inwestycyjnych (o 9,6 pkt). Przewidywana jest poprawa sytuacji finansowej przedsiębiorstw w kolejnych miesiącach.

13. Saldo odpowiedzi na pytanie o ogólną ocenę sytuacji gospodarczej w kraju w ciągu miesiąca zwiększyło swoją wartość o 1,8 pkt. Obecnie wynosi ona -39,8 pkt i jest wyższa od wartości sprzed roku o 36 pkt. Poprawę stanu gospodarki odnotowały tylko firmy prywatne. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej poprawiły się opinie producentów dóbr inwestycyjnych (Wartość salda wzrosła o 27,4 pkt), a pogorszyły się oceny wyłącznie producentów nietrwałych dóbr konsumpcyjnych (o 19,6 pkt). Ankietowani spodziewają się dalszej poprawy sytuacji ogólnogospodarczej w kraju w

najbliższych miesiącach. W dalszym ciągu salda diagnostyczne i prognostyczne mają wartości ujemne i najniższe spośród wszystkich w badaniu.

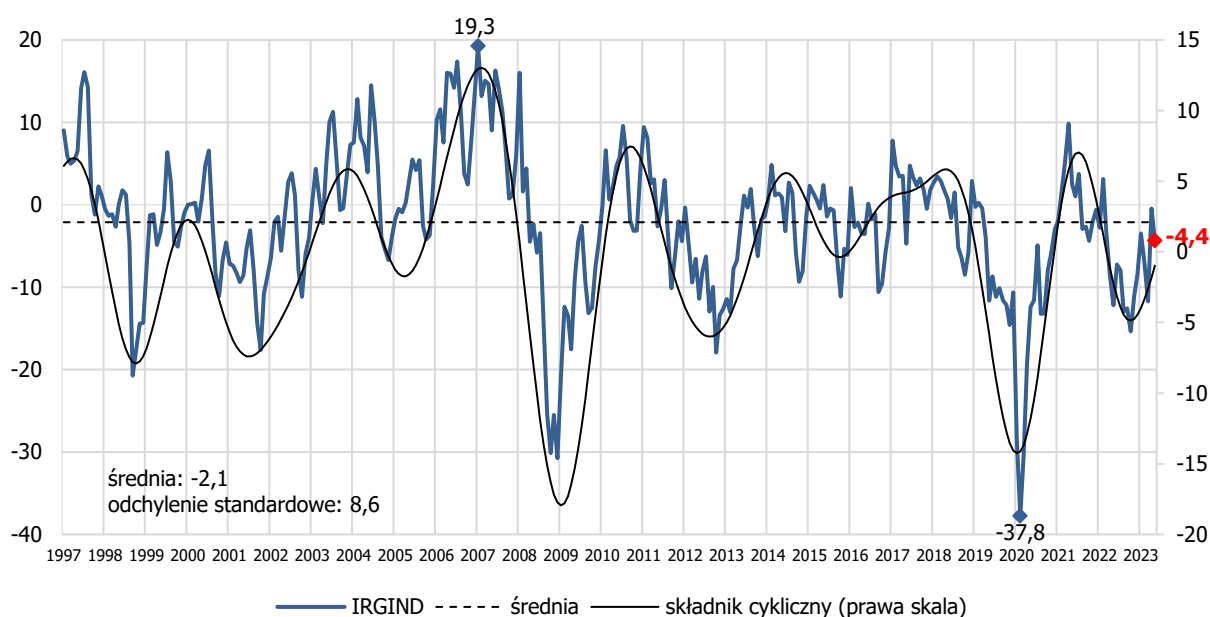
14. W ciągu kwartału wzrosła konkurencyjność towarów importowanych na rynek polski. Wartość salda zwiększyła się o 12 pkt, do wysokości -14,1 pkt. Jest o 12 pkt wyższa od wartości sprzed roku. O wzroście konkurencyjności produktów z importu informują zarówno firmy prywatne jak i publiczne. W przekroju wg głównych grup produktowych najbardziej wzrosła konkurencyjność importowanych półproduktów (wartość salda zwiększyła się o 18,1 pkt), a obniżenie się konkurencyjności odnotowali tylko importerzy dóbr konsumpcyjnych trwałego użytku (o 9,5 pkt). Zdaniem badanych, konkurencyjność wyrobów z importu na polskim rynku w kolejnym kwartale utrzyma się na niezmiennym poziomie.

15. Zwiększył się stopień wykorzystania mocy produkcyjnych. Obecnie wynosi on 40,4%, o 10,3 pkt proc. więcej niż w drugim kwartale i o 3,6 pkt proc. więcej niż przed rokiem. Przewidywany jest dalszy wzrost stopnia wykorzystania mocy produkcyjnych w następnym kwartale.

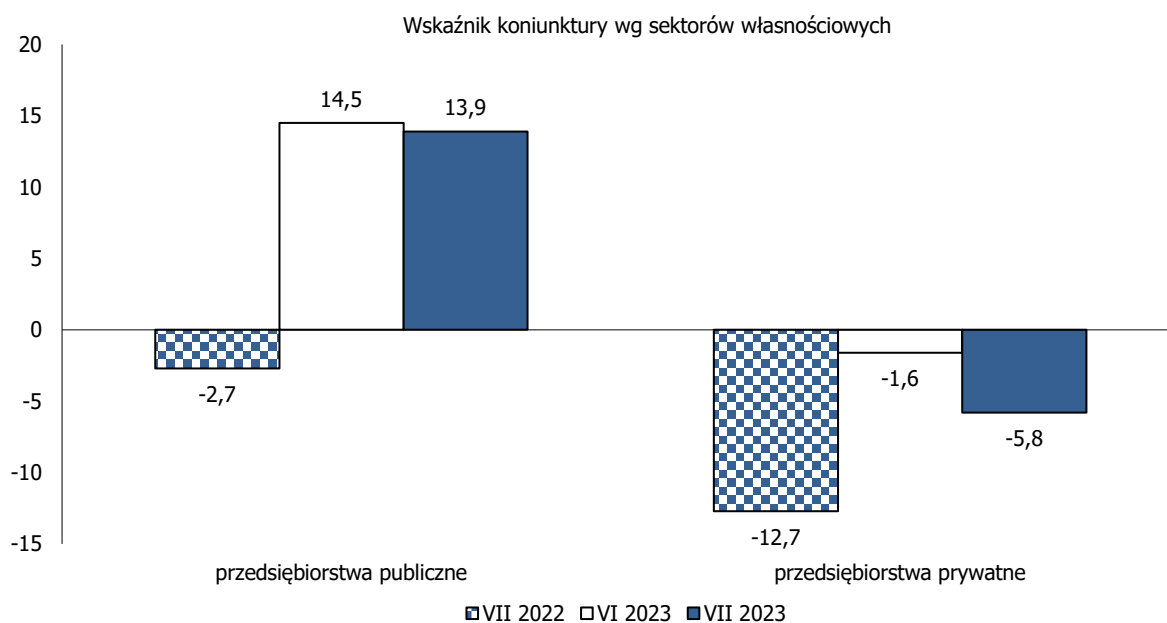
16. W ciągu kwartału wzrosła uciążliwość głównych barier działalności gospodarczej. Za najbardziej uciążliwą producenci uznają barierę popytową. Wskazuje ją 90,7% ankietowanych. W dalszej kolejności wymieniają bariery: podatkową (80,1%) i prawną (79,5%), brak wykwalifikowanej siły roboczej (78,6%) i niewystarczający popyt zagraniczny (67,8%).

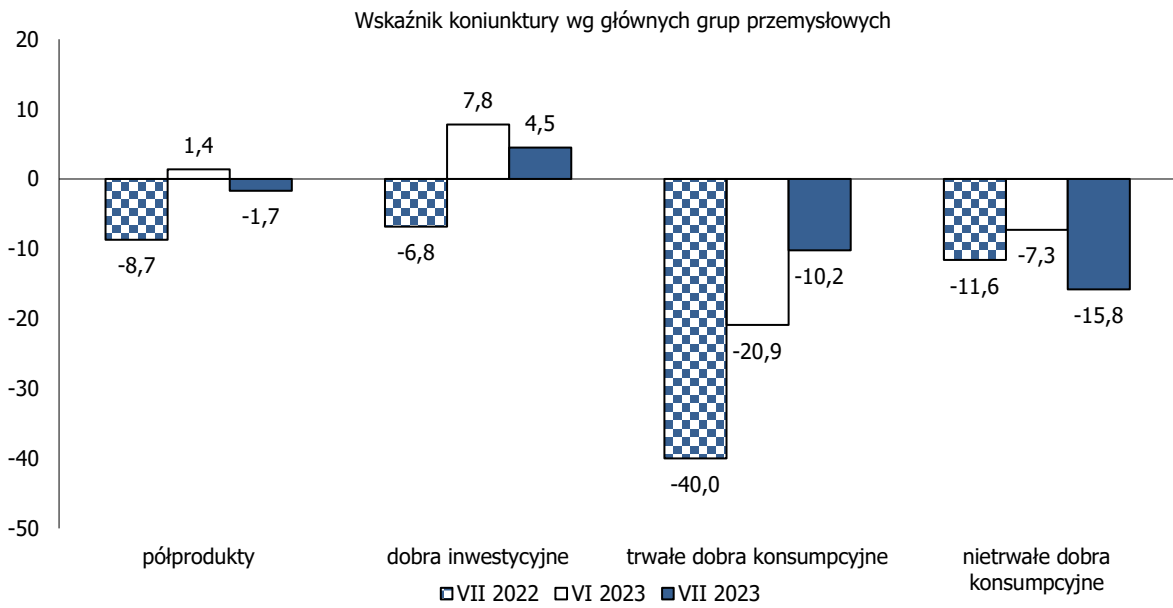
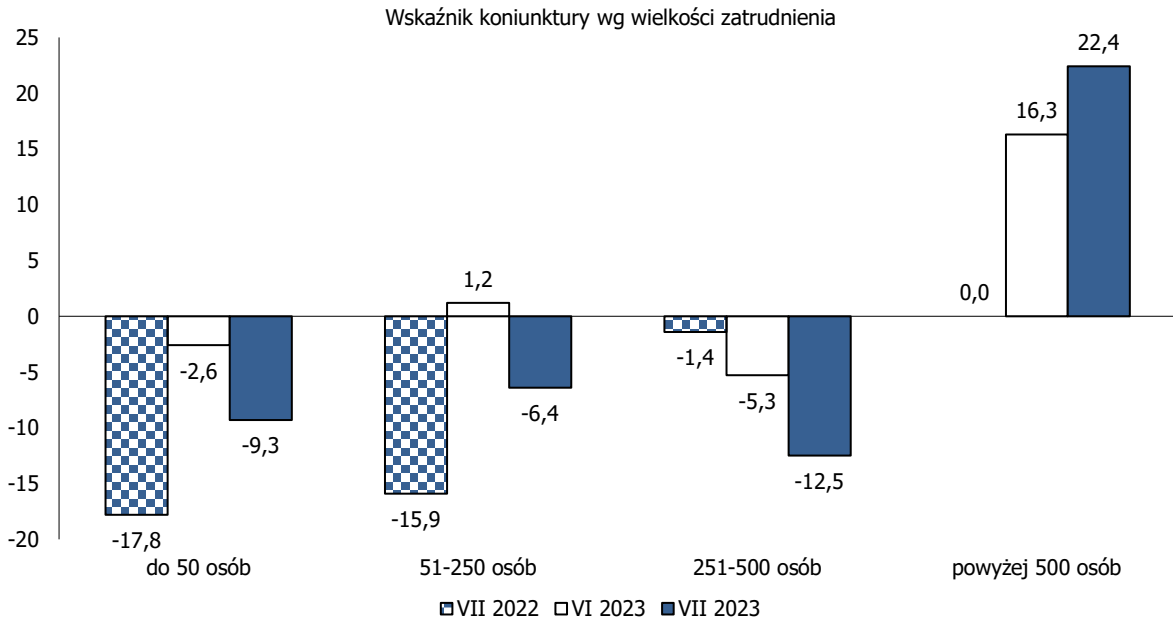
II. WYNIKI SZCZEGÓŁOWE

1. WSKAŹNIK KONIUNKTURY

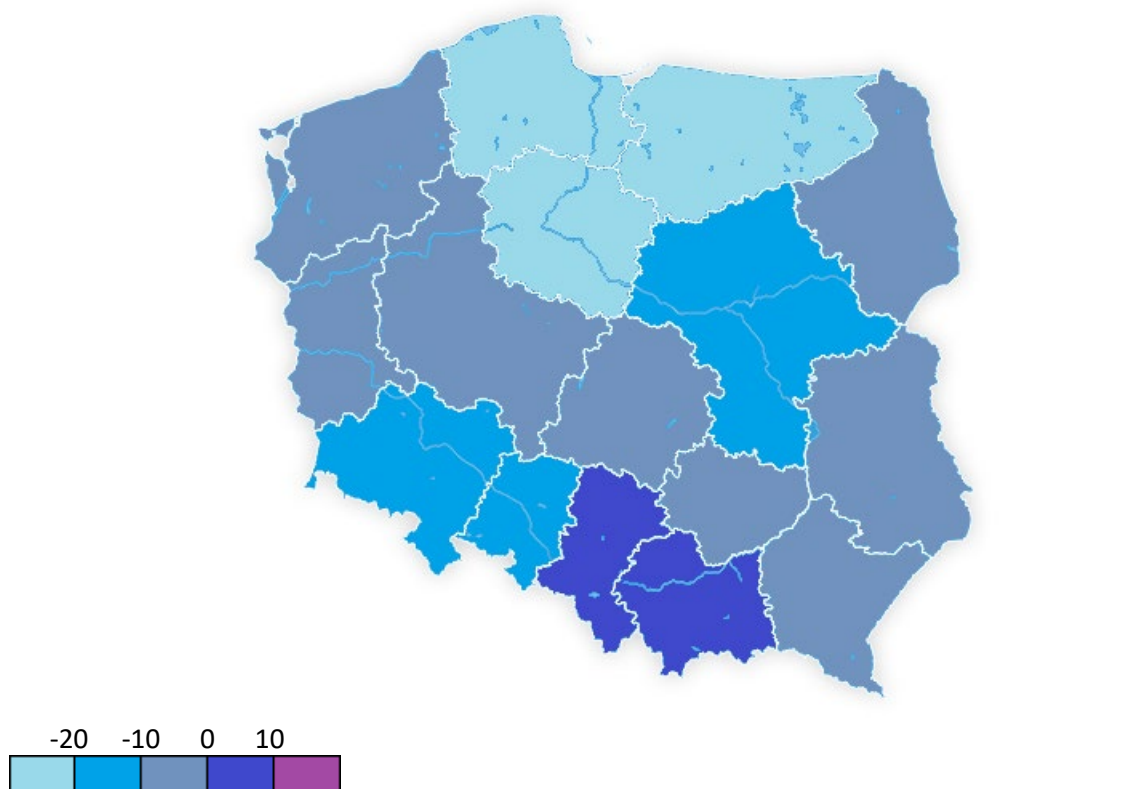

składowe salda	VII'22	III'23	IV'23	V'23	VI'23	VII'23
1. wielkość produkcji – przewidywania	-17,2	4,0	3,4	-3,3	4,6	4,7
2. wielkość zamówień – stan	-19,9	-11,1	-23,5	-22,9	-2,1	-14,0
3. zapasy - stan	-0,6	3,4	1,2	8,9	3,8	3,8
wskaźnik koniunktury (IRGIND)	-12,2	-3,5	-7,1	-11,7	-0,4	-4,4

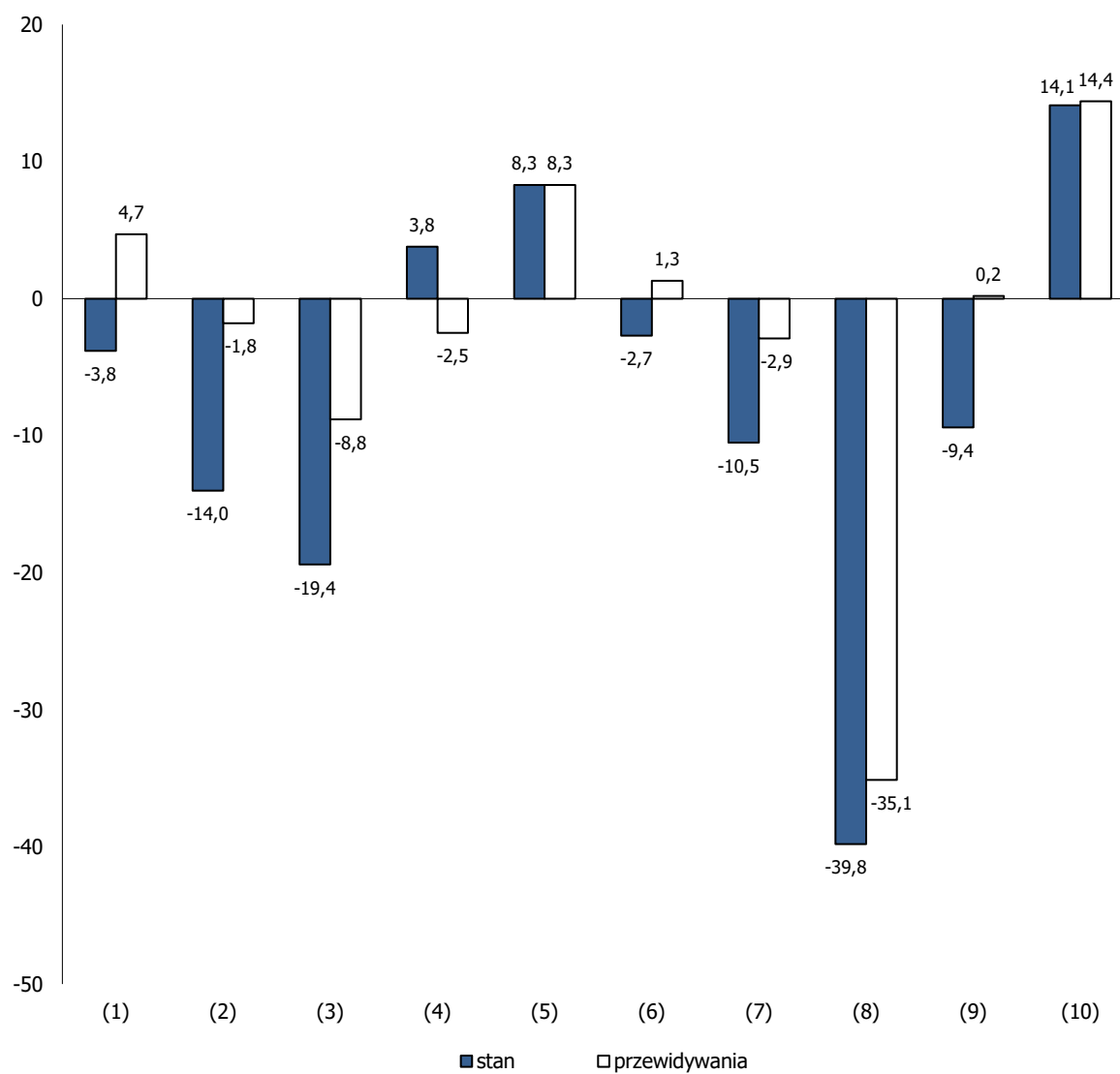

Wskaźnik koniunktury wg makroregionów

	VII 2022	VI 2023	VII 2023
Południowy (województwa: małopolskie i śląskie)	-3,5	-0,5	2,9
Północno-zachodni (województwa: lubuskie, wielkopolskie i zachodniopomorskie)	-24,0	-5,1	-4,1
Południowo-zachodni (województwa: dolnośląskie i opolskie)	-30,4	-9,7	-17,1
Północny (województwa: kujawsko-pomorskie, pomorskie i warmińsko-mazurskie)	-15,5	-5,9	-24,2
Centralny (województwa: łódzkie i świętokrzyskie)	-11,8	-6,3	-6,1
Wschodni (województwa: lubelskie, podkarpackie i podlaskie)	1,7	1,4	-3,1
Województwo mazowieckie	-13,1	-19,5	-11,1

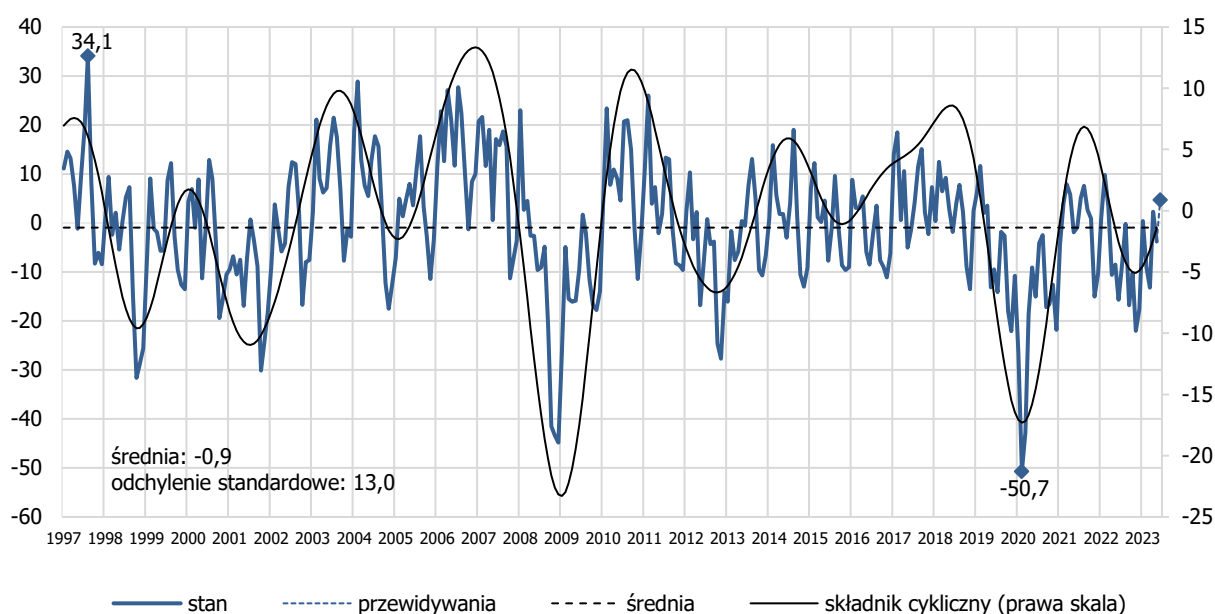
2. ZBIORCZE ZESTAWIENIE SALD

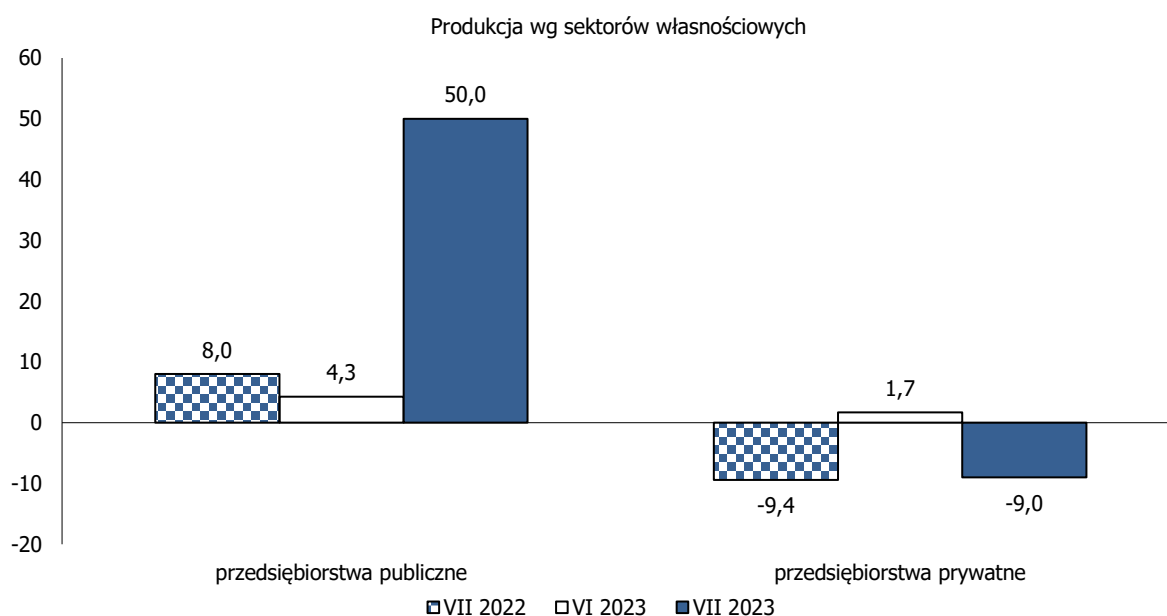
- (1) produkcja
- (2) zamówienia ogółem
- (3) zamówienia eksportowe
- (4) zapasy wyrobów gotowych
- (5) ceny
- (6) zatrudnienie
- (7) sytuacja finansowa
- (8) ogólna sytuacja gospodarki polskiej
- (9) wykorzystanie mocy produkcyjnych
- (10) konkurencyjność towarów zagranicznych

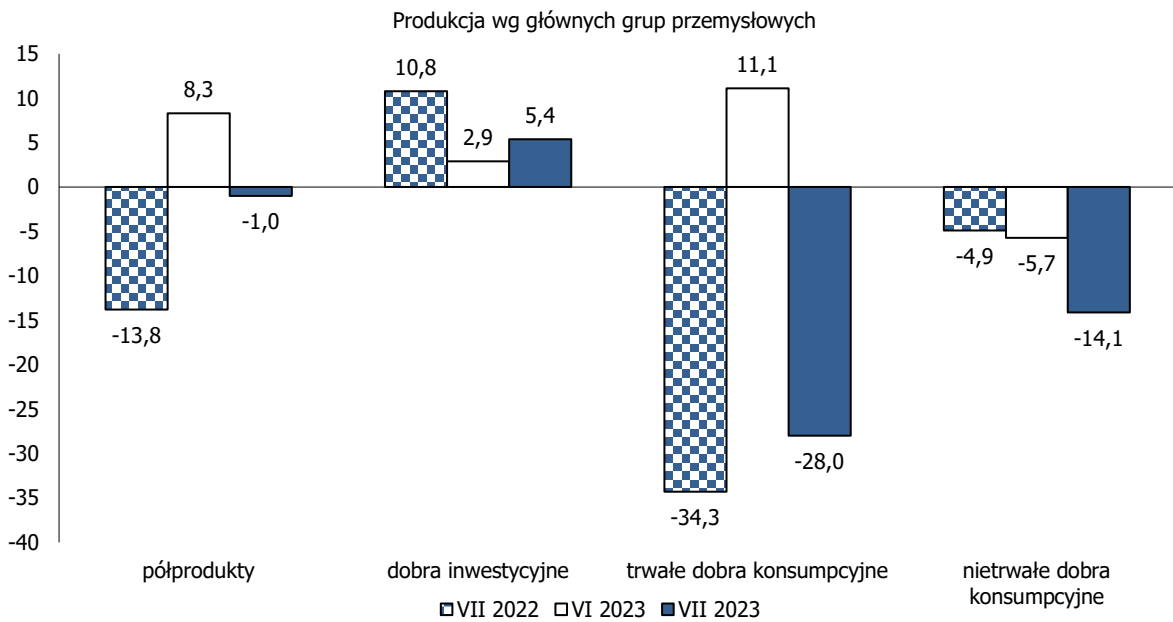
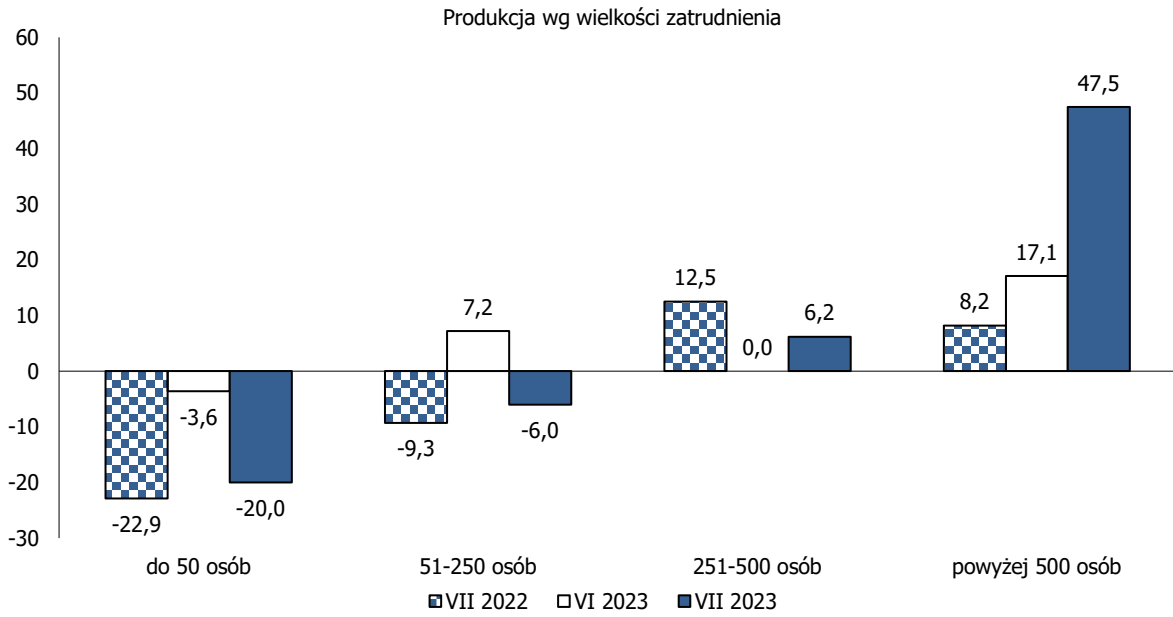
3. SALDA I ICH SKŁADOWE

1. Produkcja

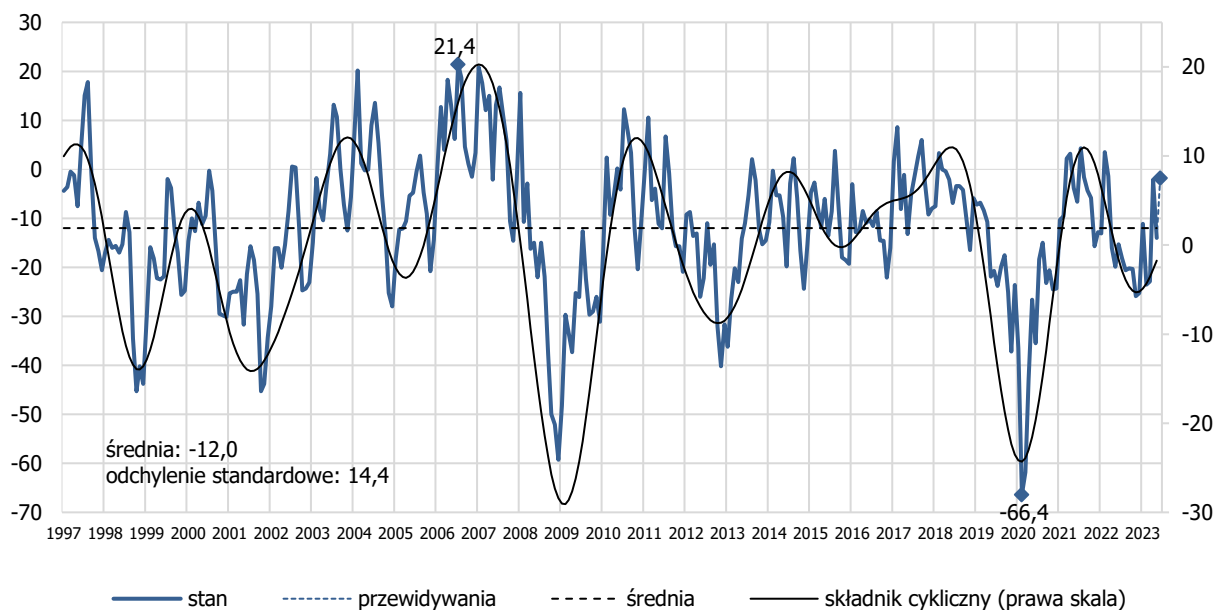

	VII'22	IV'23	V'23	VI'23	VII'23	przewidywania
wzrost	20,3	17,9	19,1	26,3	19,8	26,3
brak zmiany	50,8	55,2	48,7	49,7	56,7	52,1
spadek	28,8	26,9	32,2	24,0	23,6	21,6
saldo	-8,5	-9,0	-13,2	2,3	-3,8	4,7

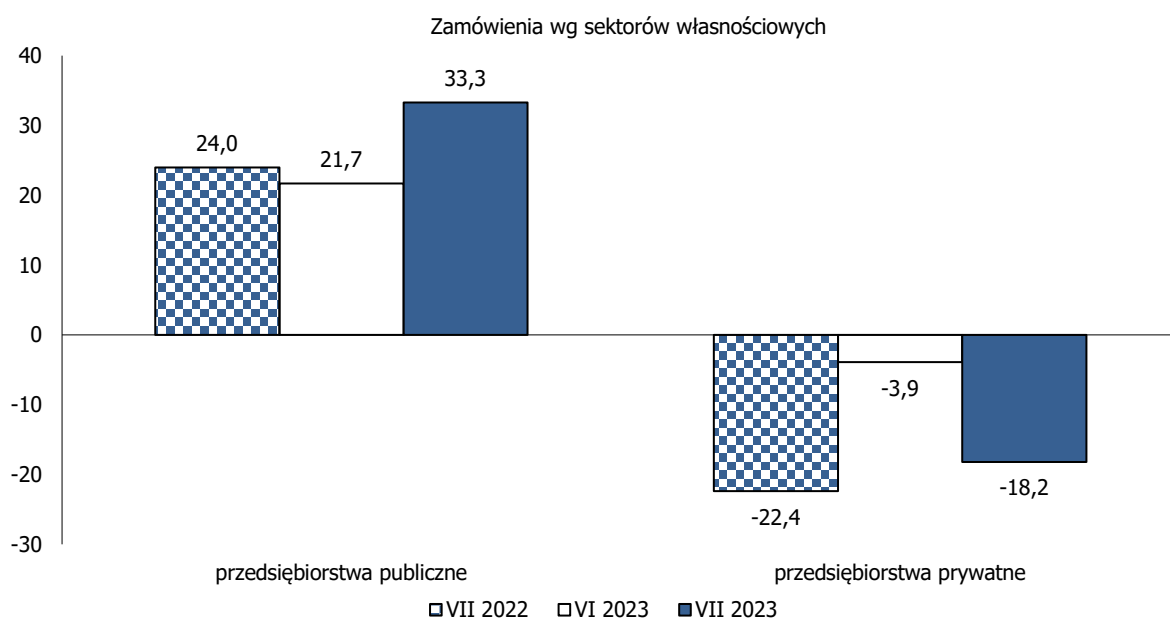

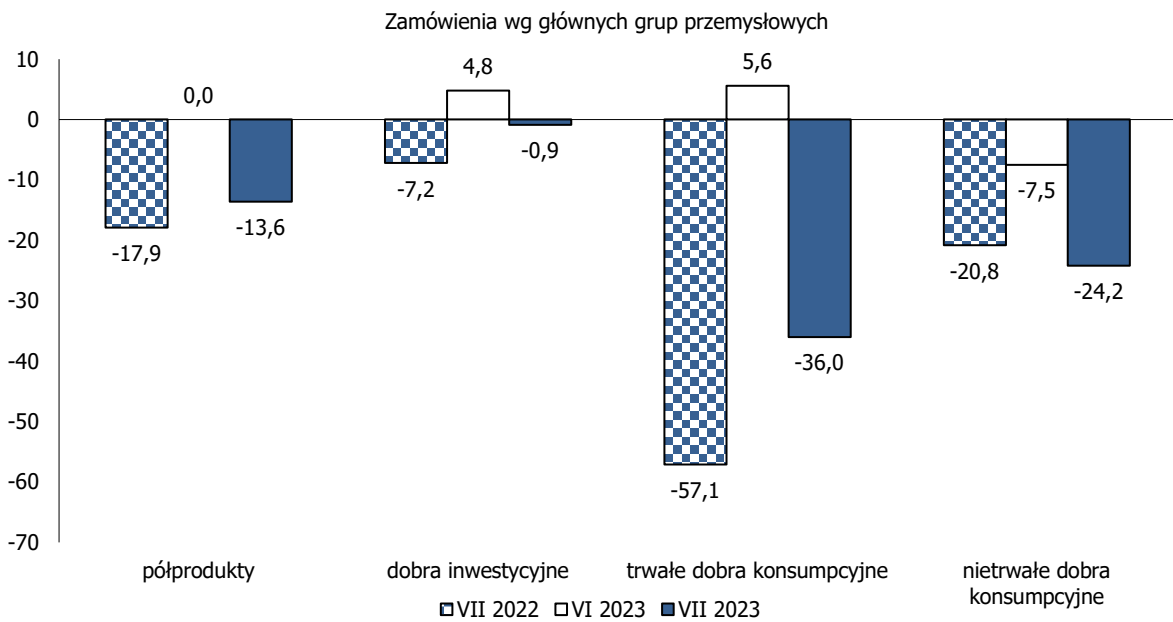
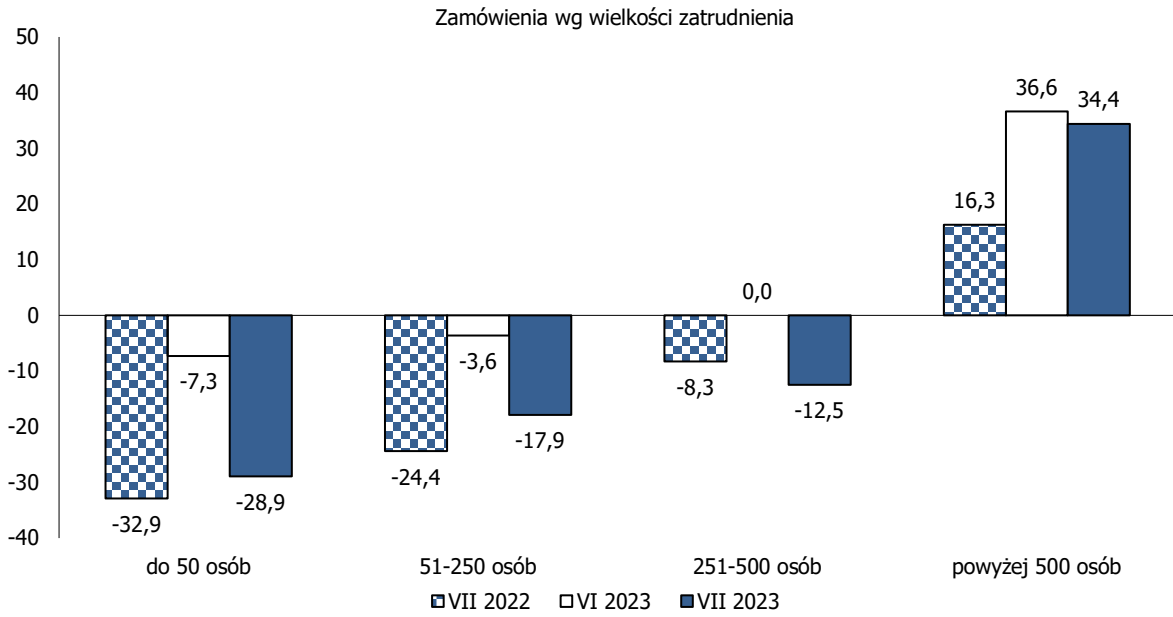

2. Zamówienia ogółem

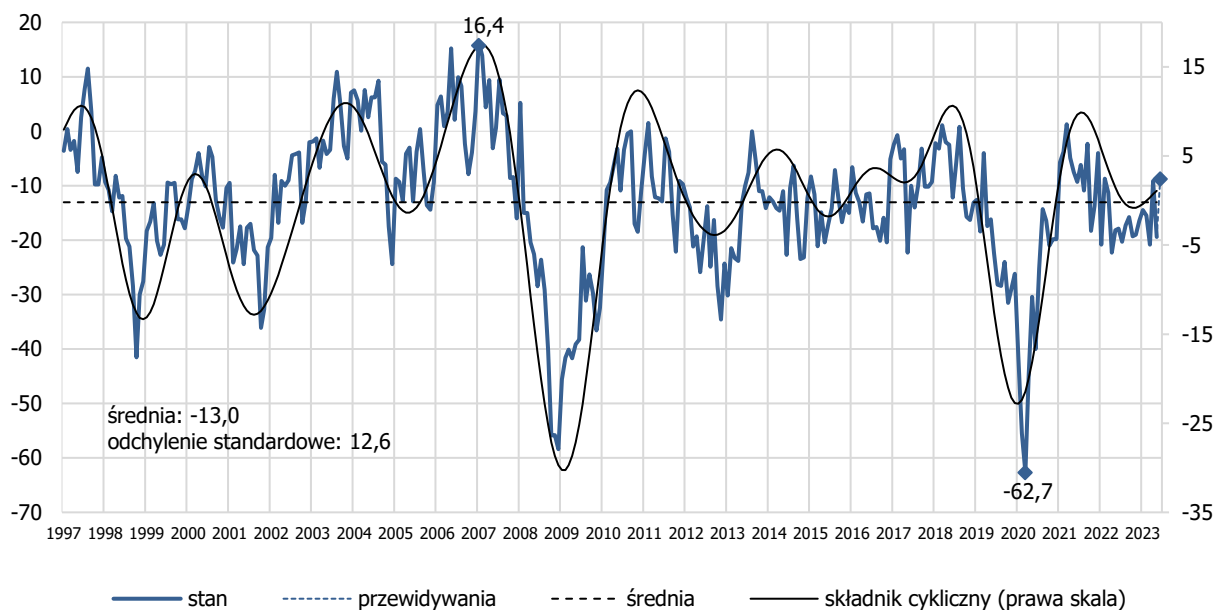

	VII'22	IV'23	V'23	VI'23	VII'23	przewidywania
wzrost	17,8	15,9	13,5	25,2	15,4	23,8
brak zmiany	44,5	44,7	50,1	47,5	55,2	50,6
spadek	37,7	39,4	36,4	27,3	29,4	25,6
saldo	-19,9	-23,5	-22,9	-2,1	-14,0	-1,8

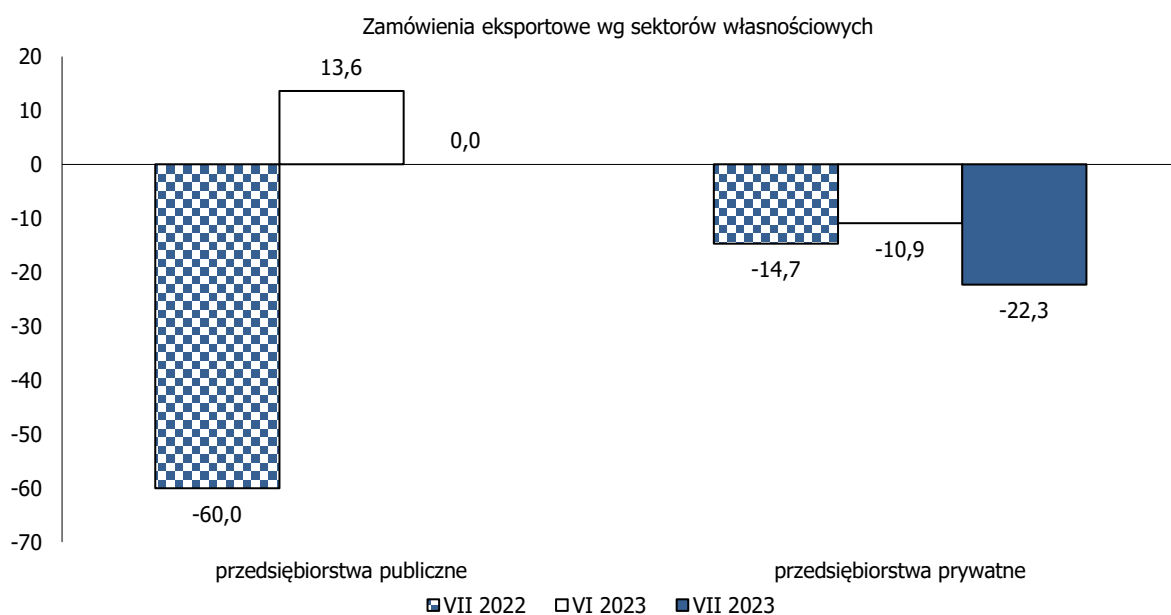

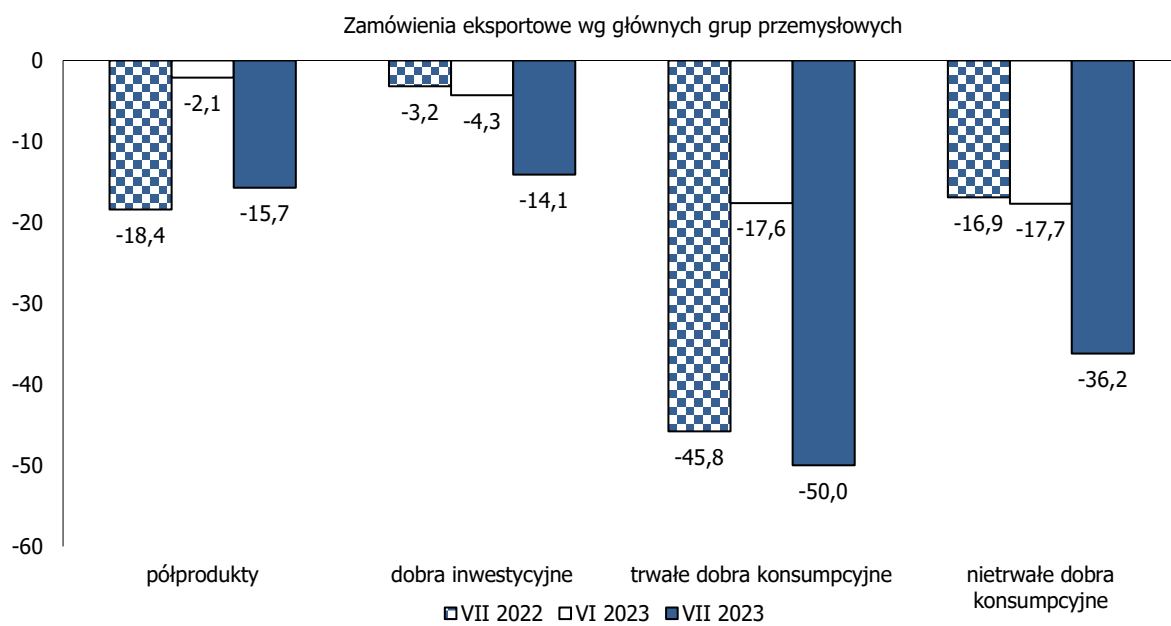
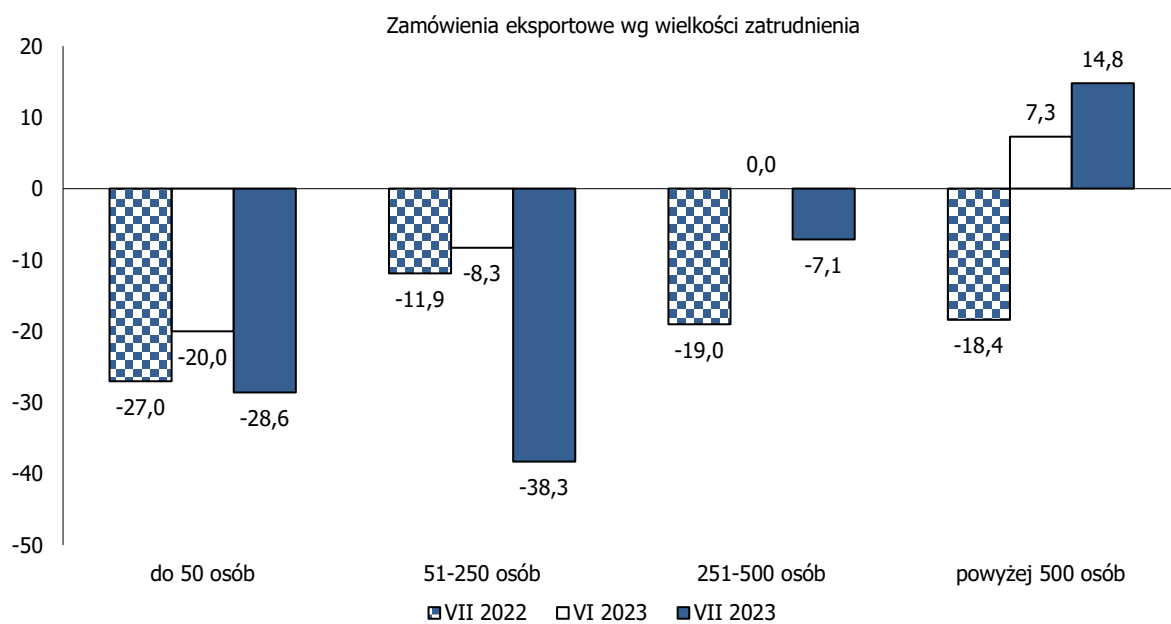

3. Zamówienia eksportowe

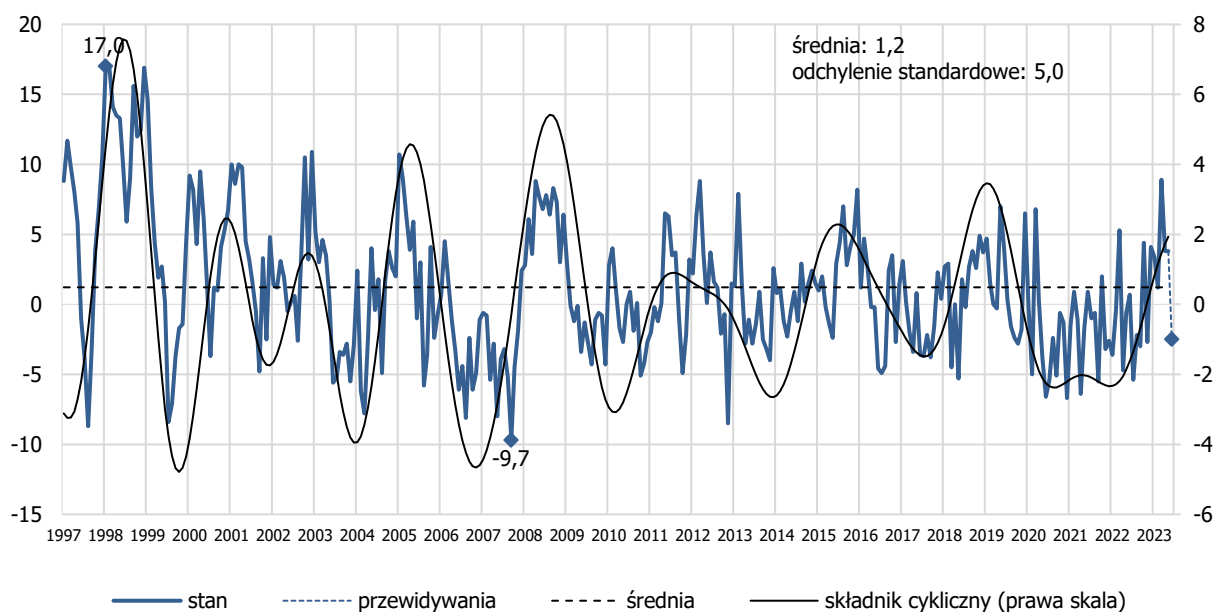

	VII'22	IV'23	V'23	VI'23	VII'23	przewidywania
wzrost	15,1	18,1	12,5	19,9	14,5	21,1
brak zmiany	51,6	48,3	54,2	51,0	51,6	48,9
spadek	33,3	33,6	33,3	29,1	33,9	29,9
nie dotyczy	22,3	62,6	26,7	23,6	26,9	26,1
saldo	-18,2	-15,5	-20,8	-9,1	-19,4	-8,8

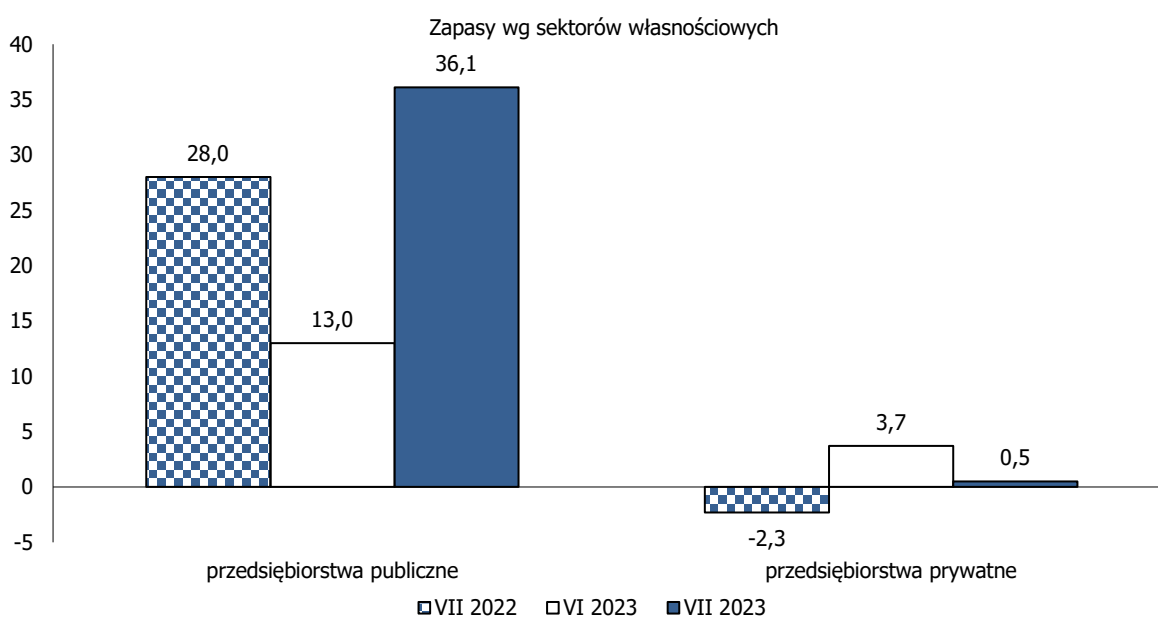

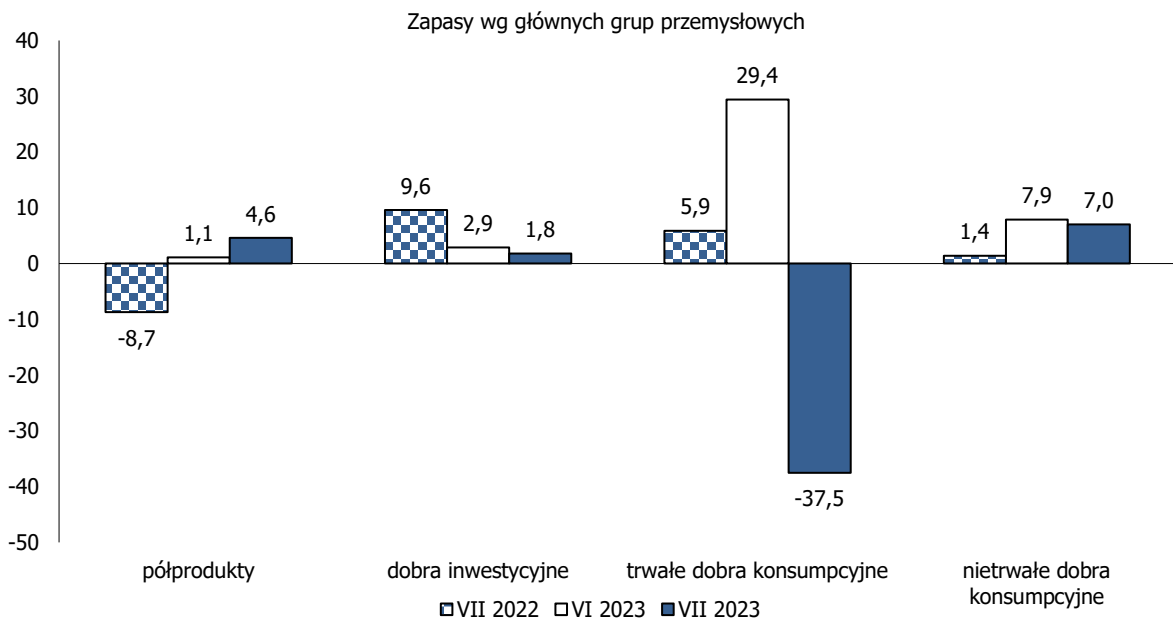
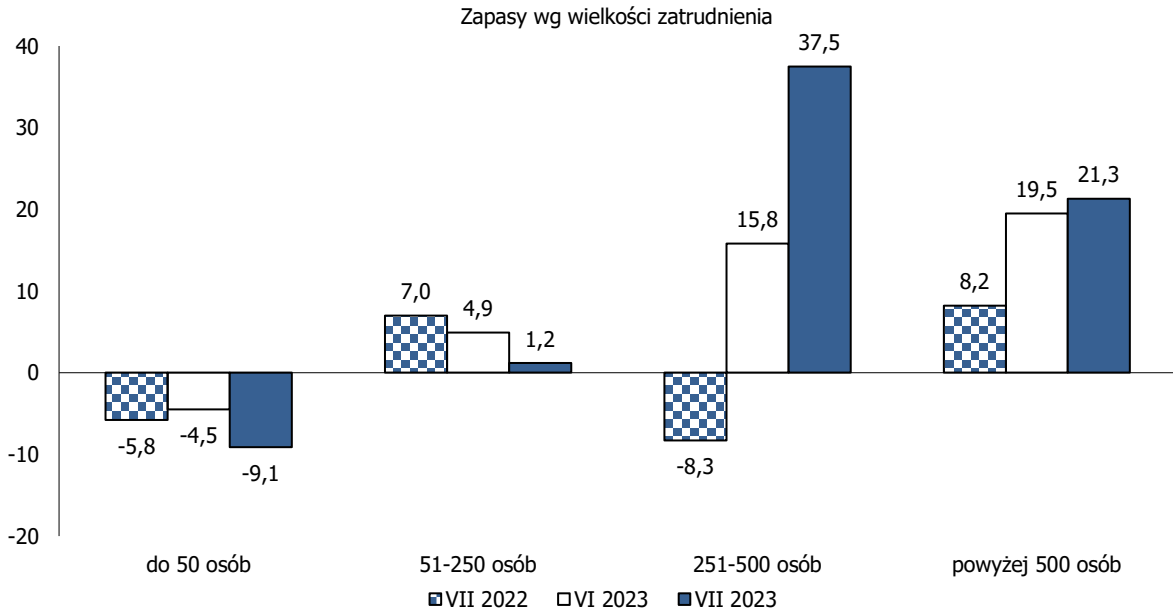

4. Zapasy

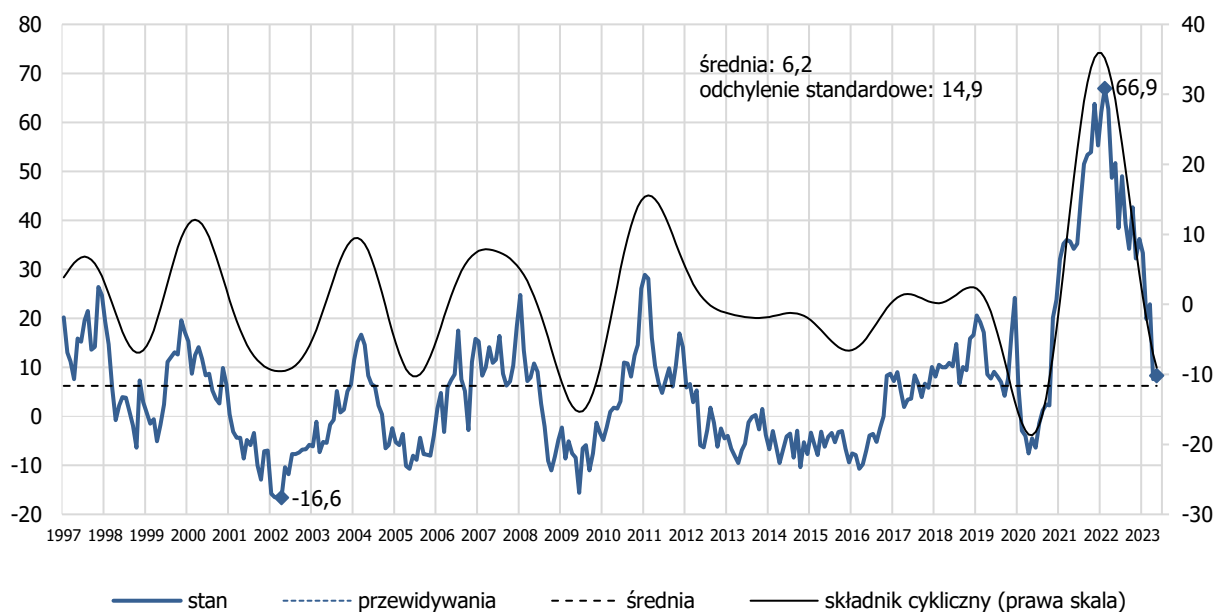

	VII'22	IV'23	V'23	VI'23	VII'23	przewidywania
wzrost	15,4	16,9	19,0	18,8	16,7	12,0
brak zmiany	68,6	67,4	70,9	66,2	70,4	73,6
spadek	16,0	15,7	10,1	15,0	12,9	14,4
saldo	-0,6	1,2	8,9	3,8	3,8	-2,5

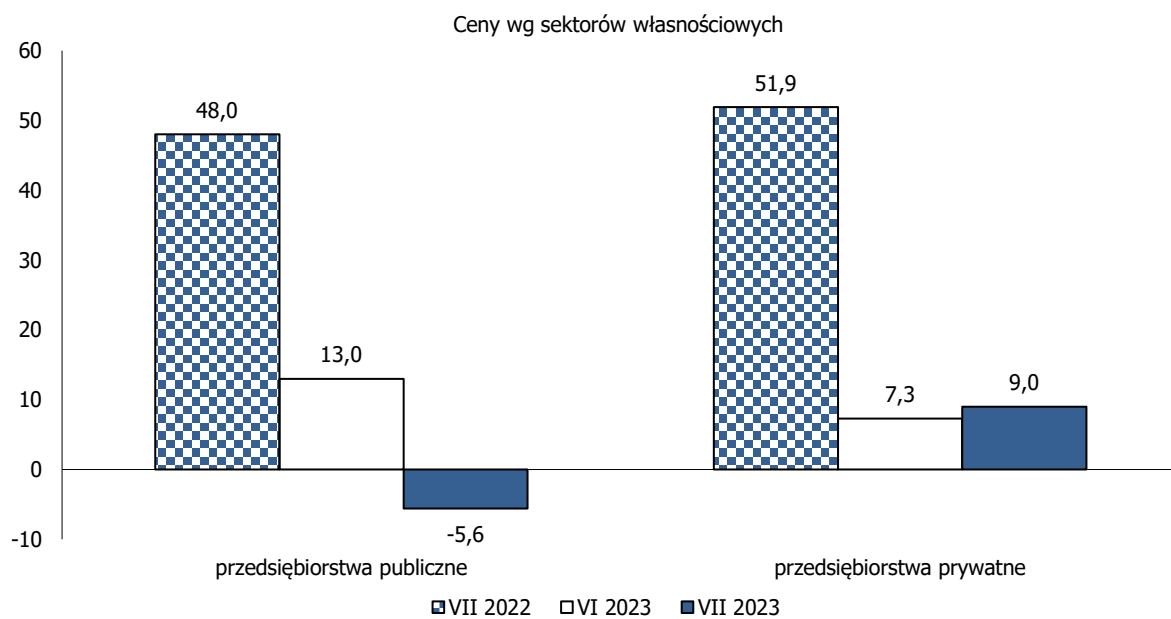

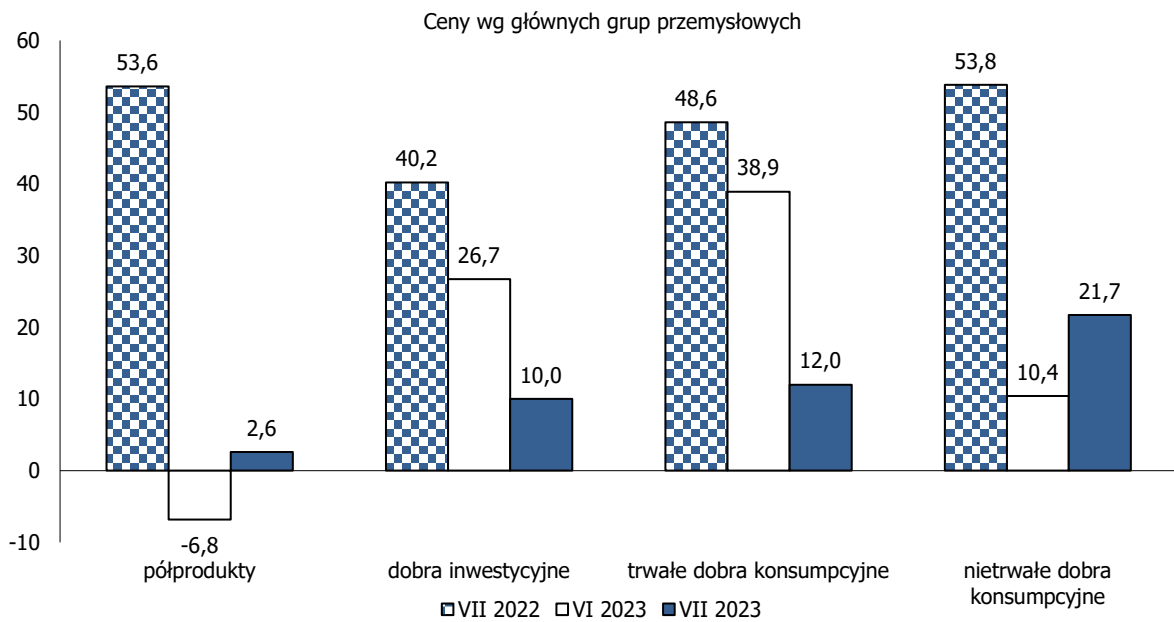
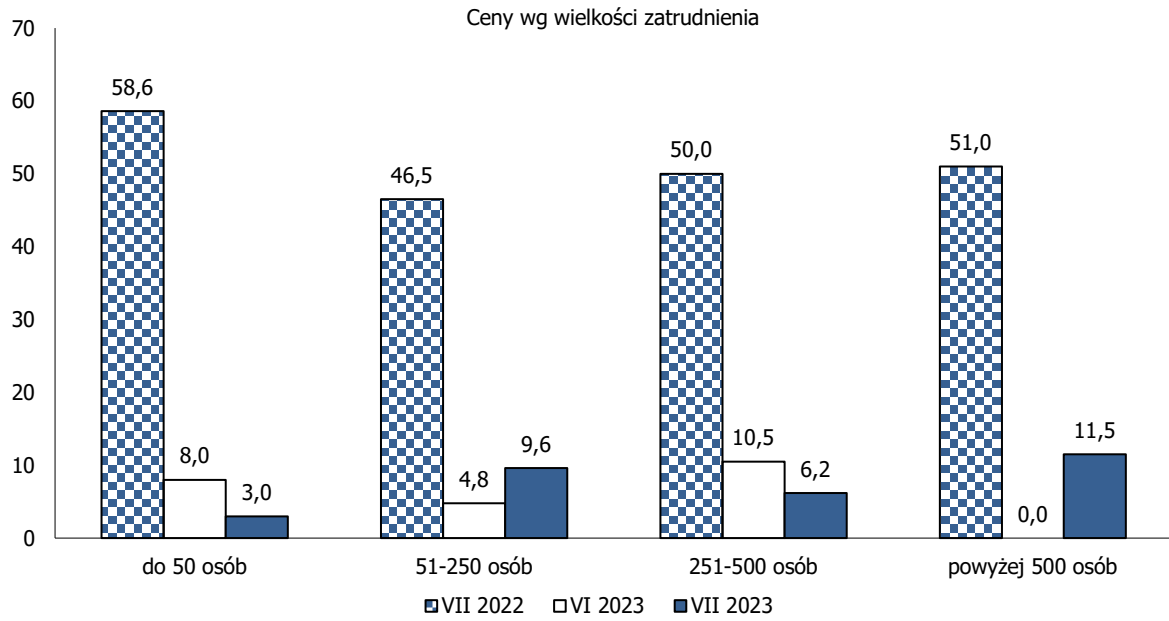

5. Ceny

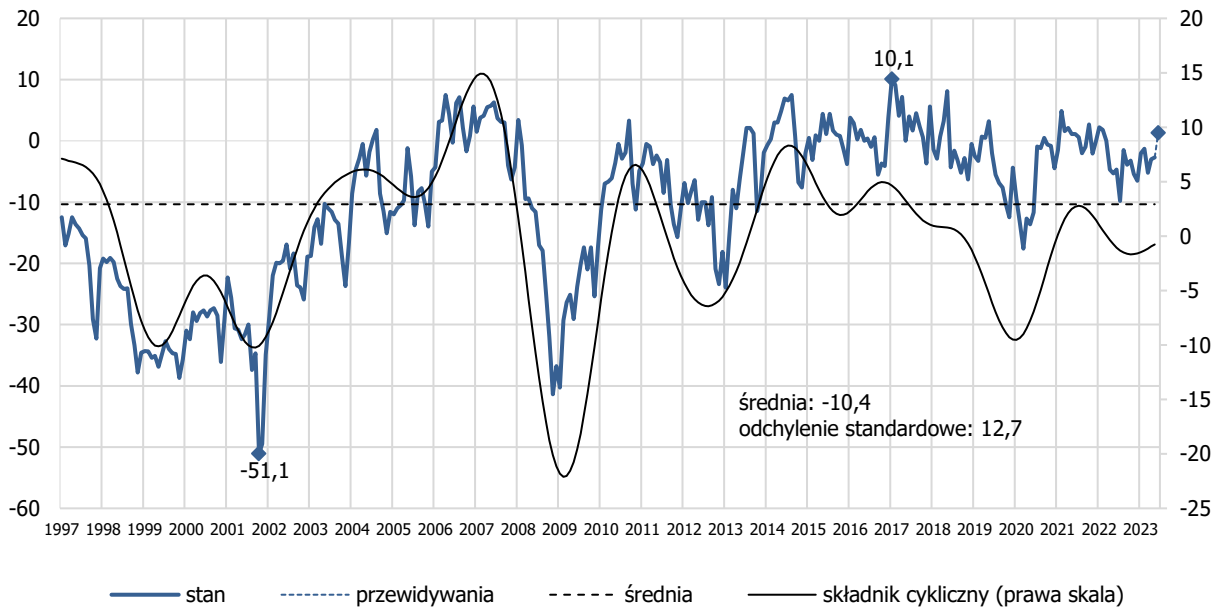

	VII'22	IV'23	V'23	VI'23	VII'23	przewidywania
wzrost	55,5	29,5	32,8	20,6	21,5	18,1
brak zmiany	40,6	60,9	57,3	66,4	65,3	72,0
spadek	3,8	9,6	9,9	13,0	13,2	9,8
saldo	51,7	19,9	22,9	7,6	8,3	8,3

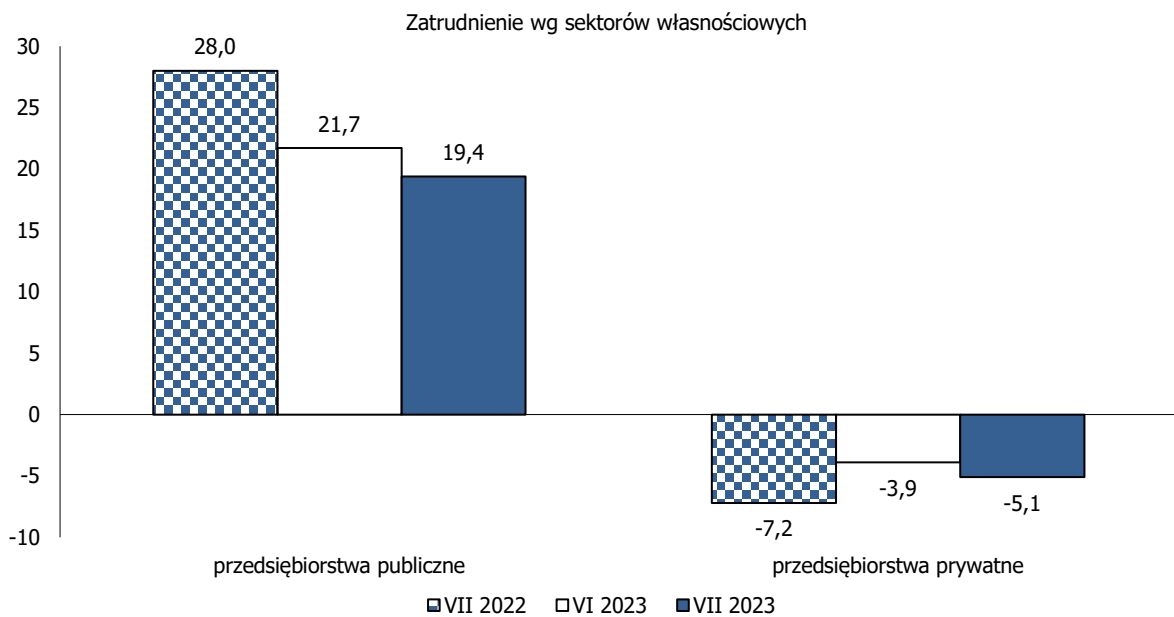

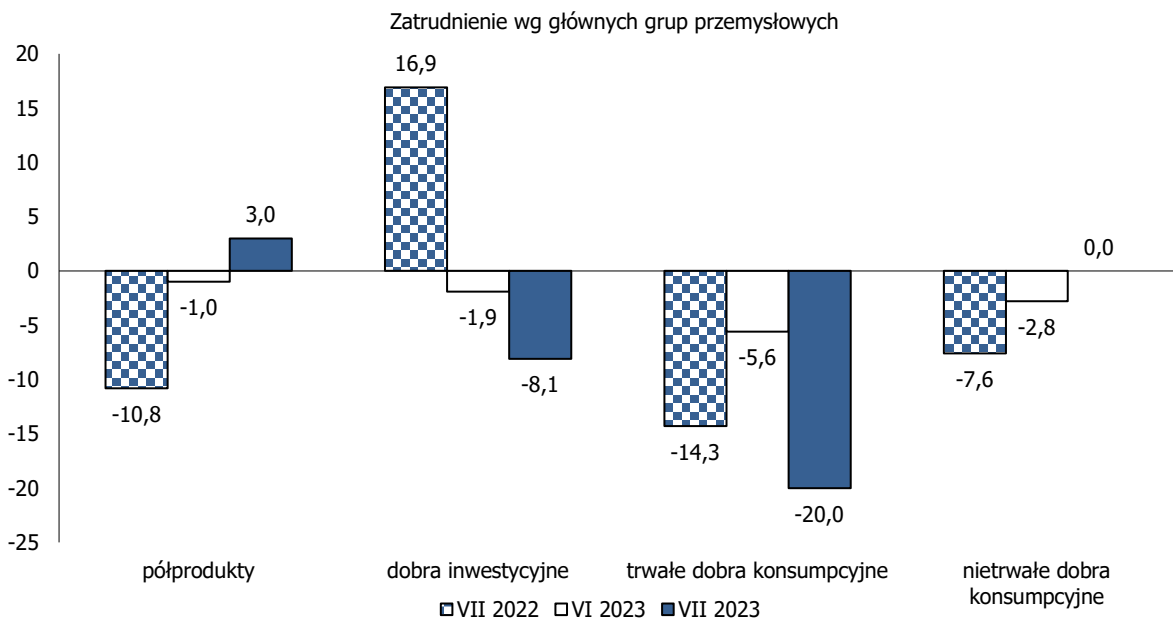
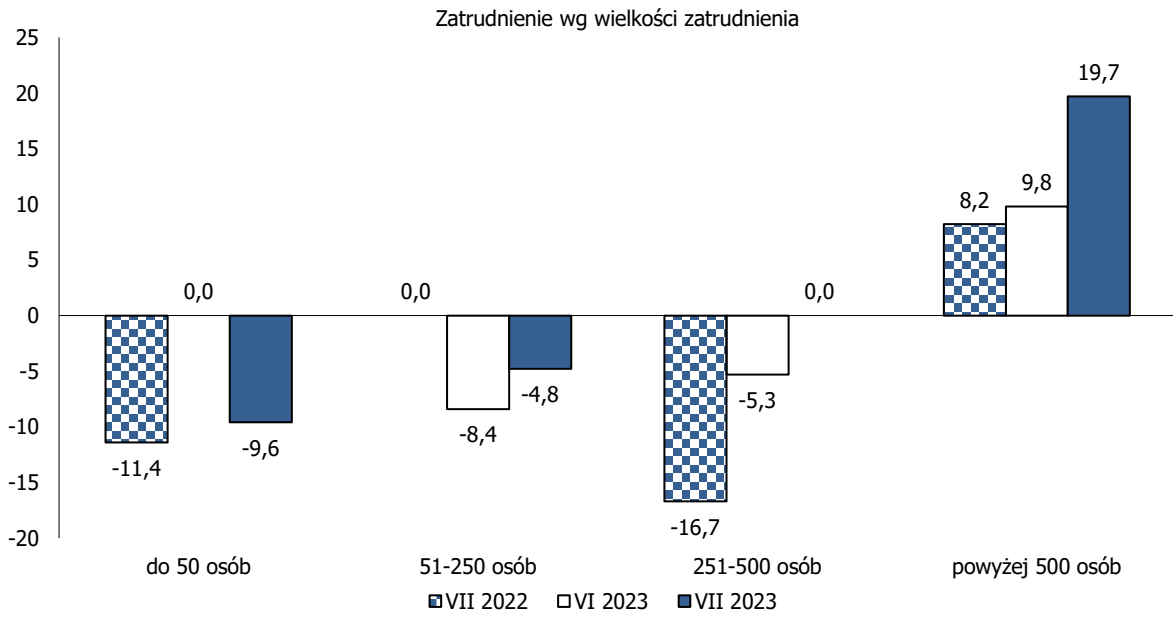

6. Zatrudnienie

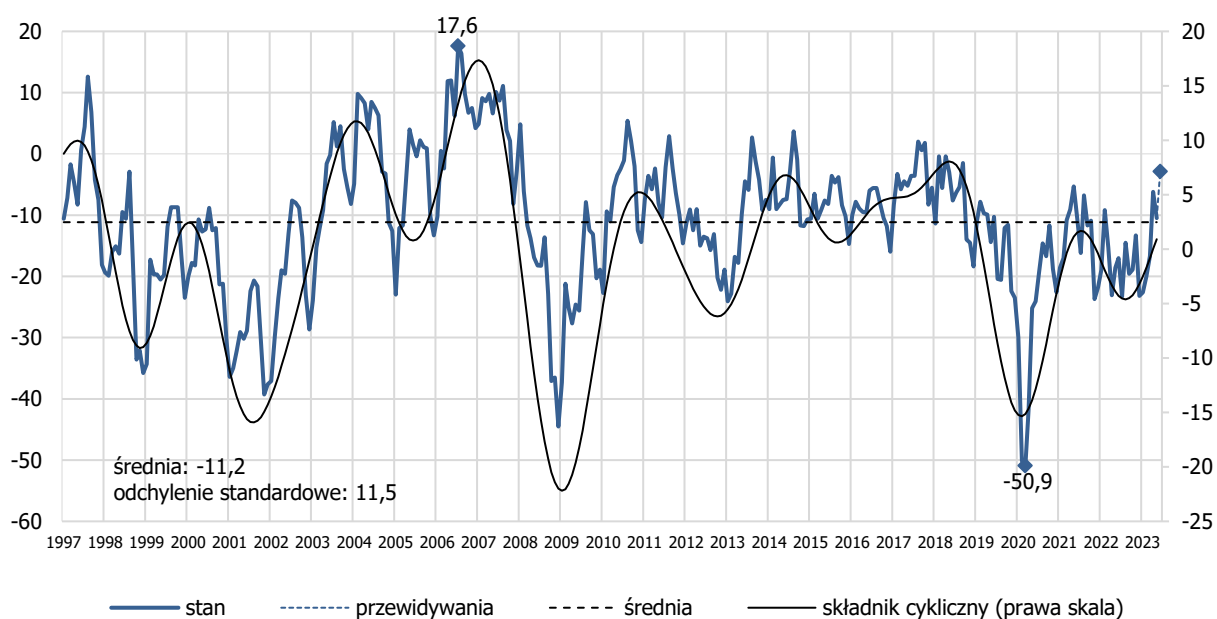

	VII'22	IV'23	V'23	VI'23	VII'23	przewidywania
wzrost	12,1	11,9	8,2	12,4	10,9	15,8
brak zmiany	70,4	74,9	78,4	72,2	75,6	69,8
spadek	17,4	13,2	13,4	15,4	13,6	14,4
saldo	-5,3	-1,3	-5,2	-3,0	-2,7	1,3

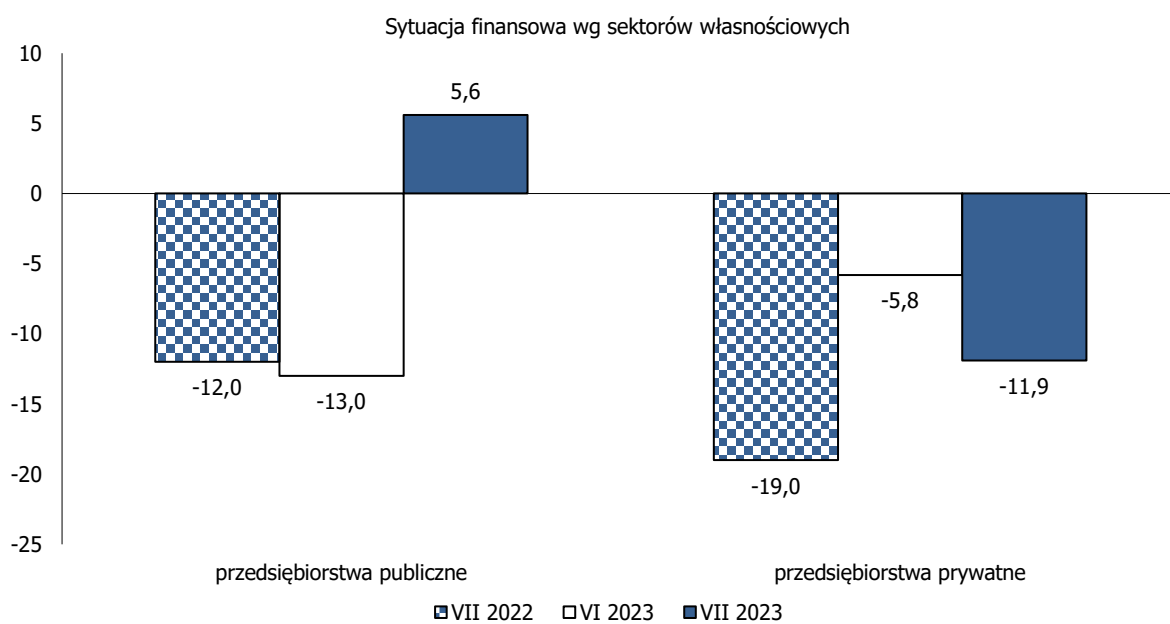

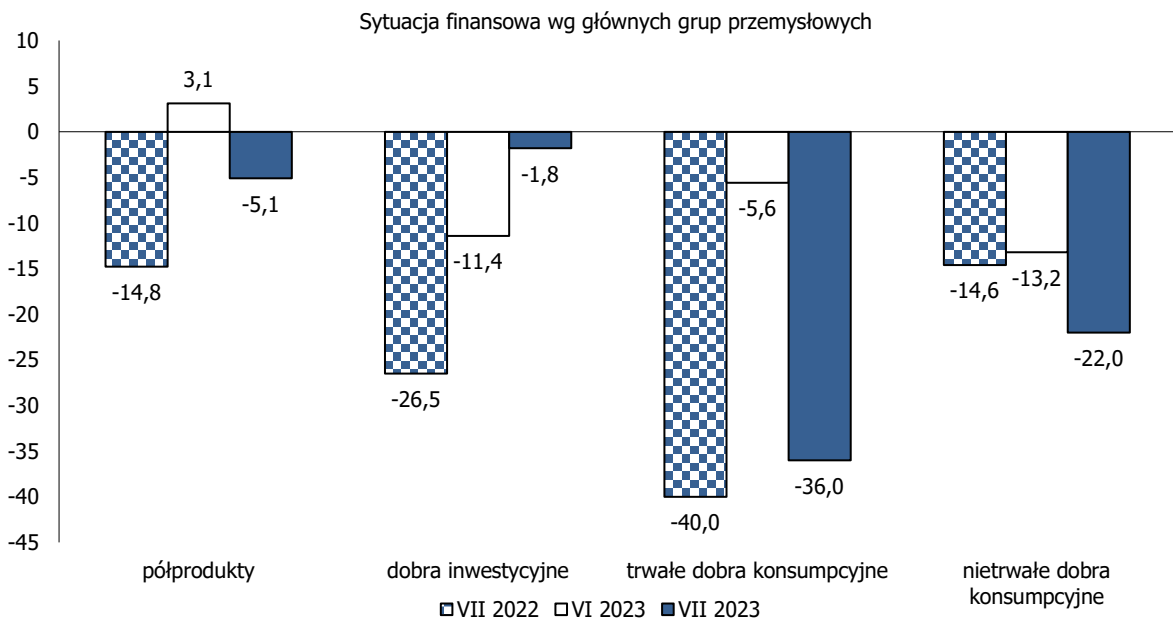
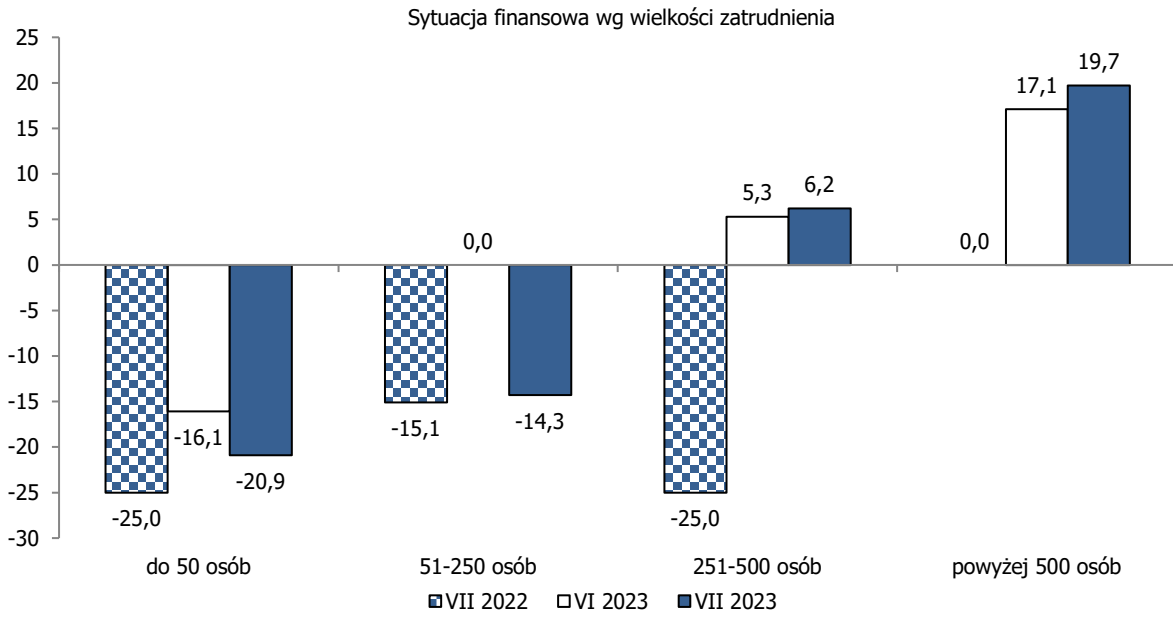

7. Sytuacja finansowa

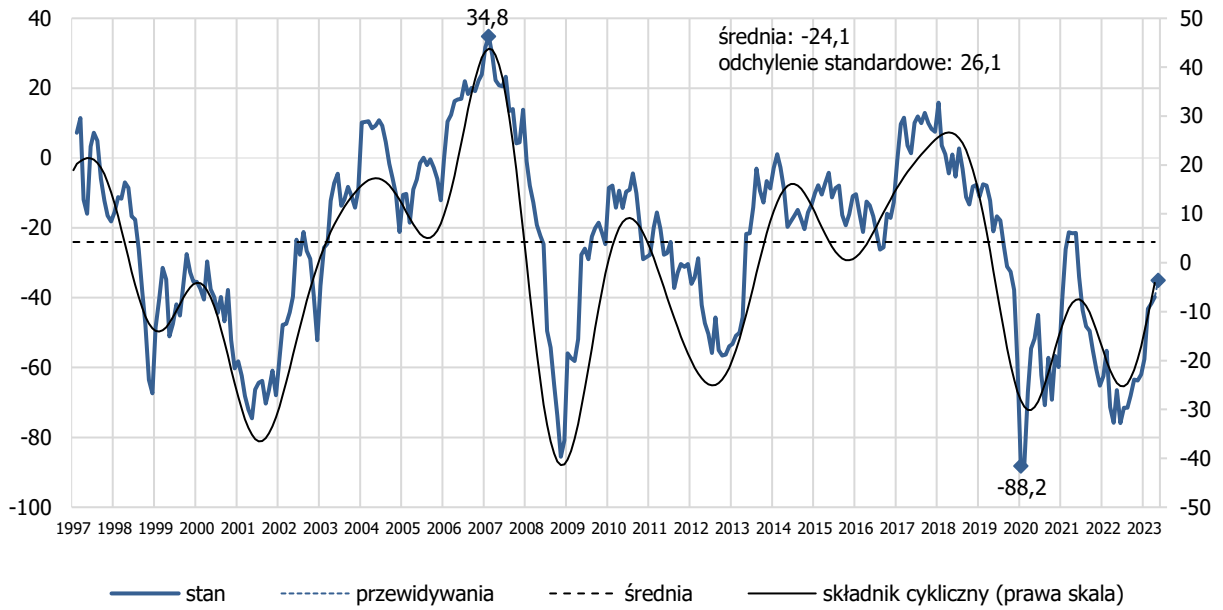

	VII'22	IV'23	V'23	VI'23	VII'23	przewidywania
poprawa	11,0	10,5	8,5	16,5	12,5	15,2
brak zmiany	59,3	59,0	66,3	60,8	64,6	66,7
pogorszenie	29,7	30,5	25,2	22,7	22,9	18,1
saldo	-18,6	-20,0	-16,7	-6,2	-10,5	-2,9

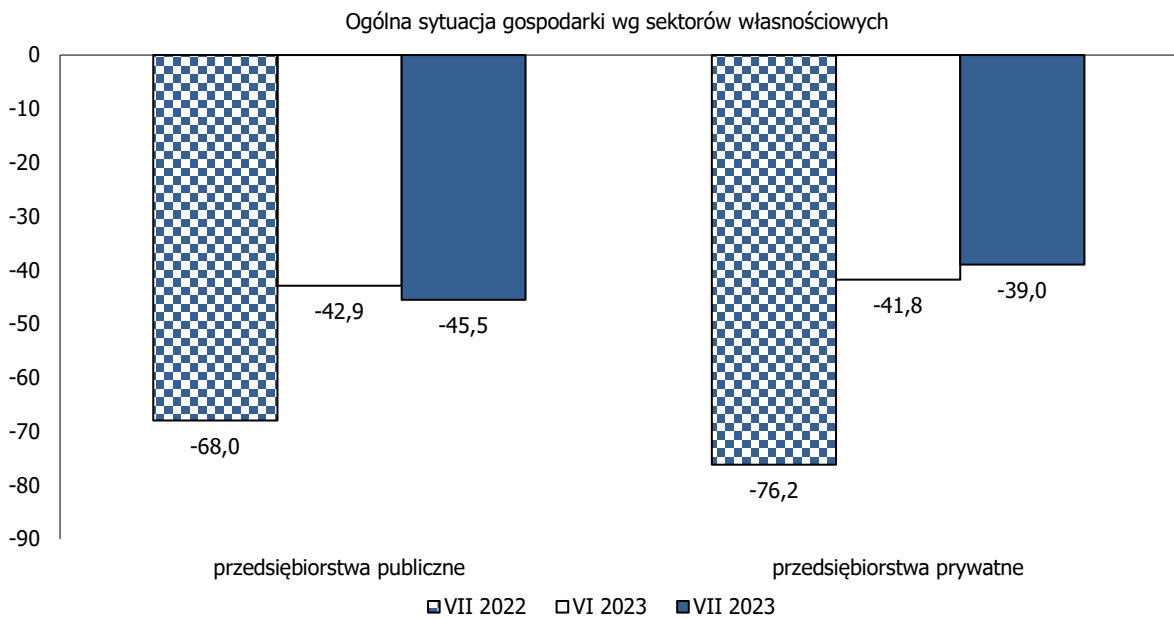

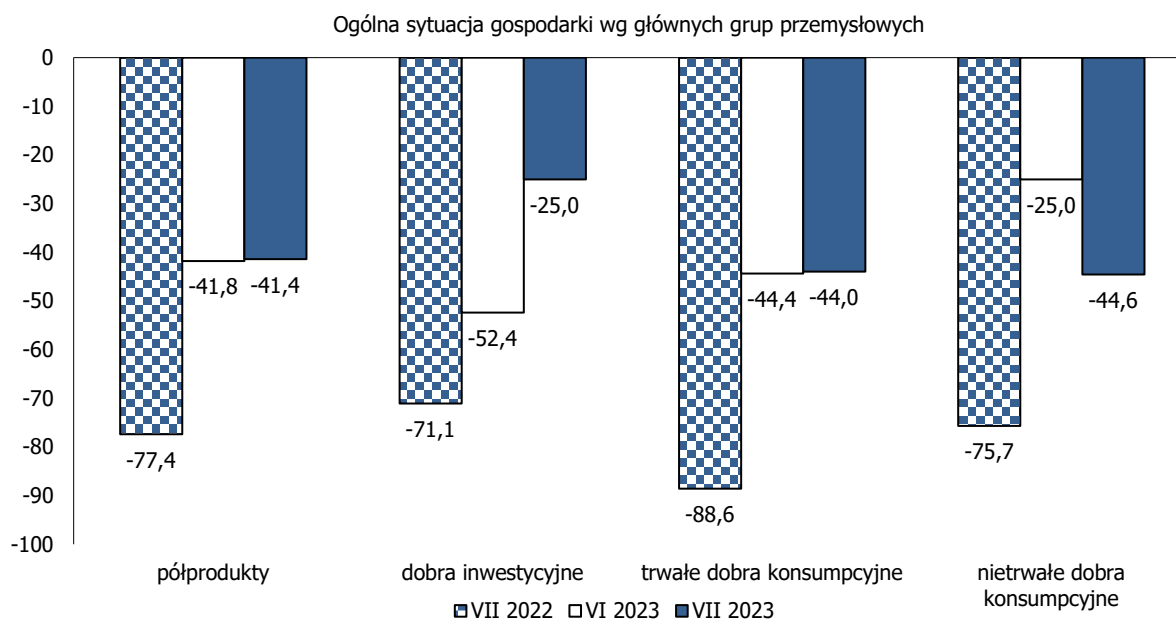
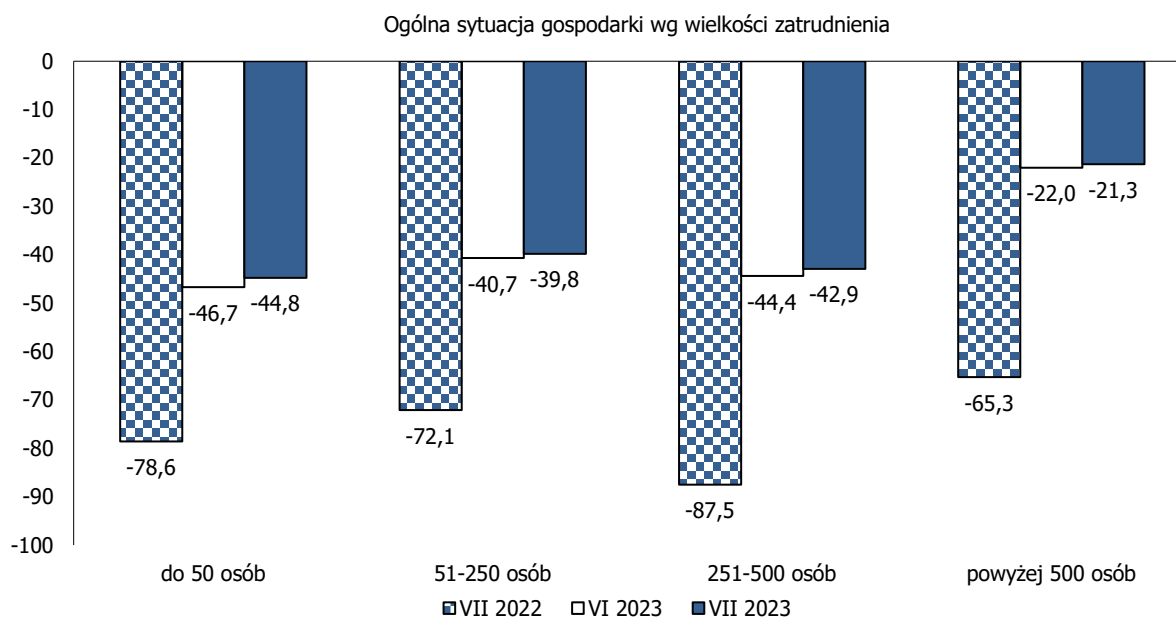

8. Ogólna sytuacja gospodarki

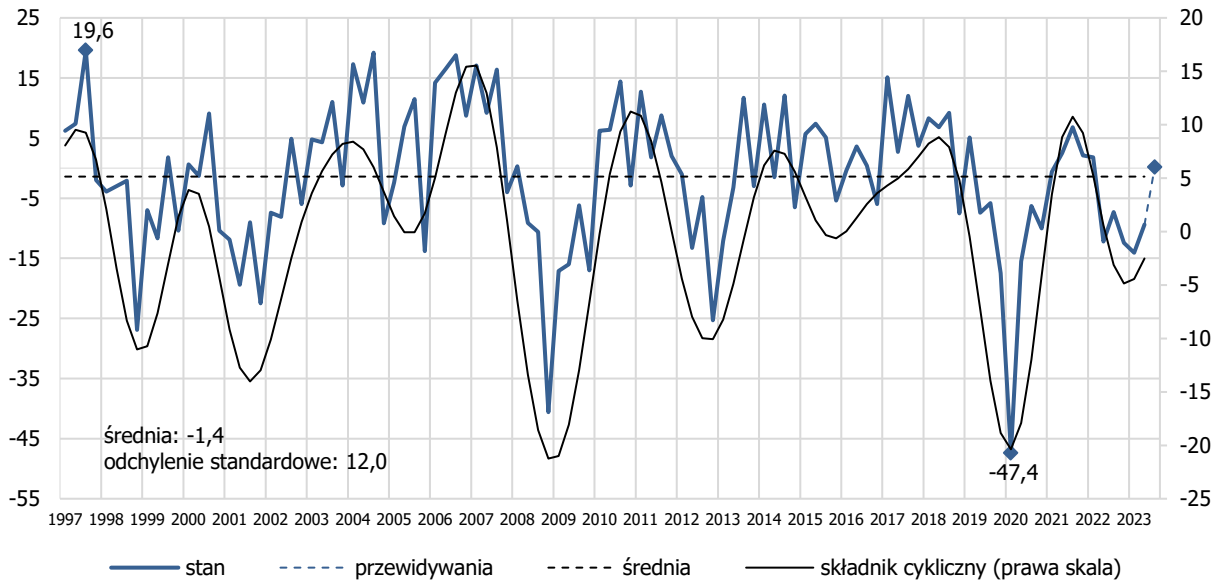

	VII'22	IV'23	V'23	VI'23	VII'23	przewidywania
poprawa	0,4	2,1	2,2	5,1	5,0	8,0
brak zmiany	23,4	38,3	52,5	48,1	50,2	49,0
pogorszenie	76,2	59,7	45,3	46,7	44,8	43,1
saldo	-75,8	-57,6	-43,2	-41,6	-39,8	-35,1

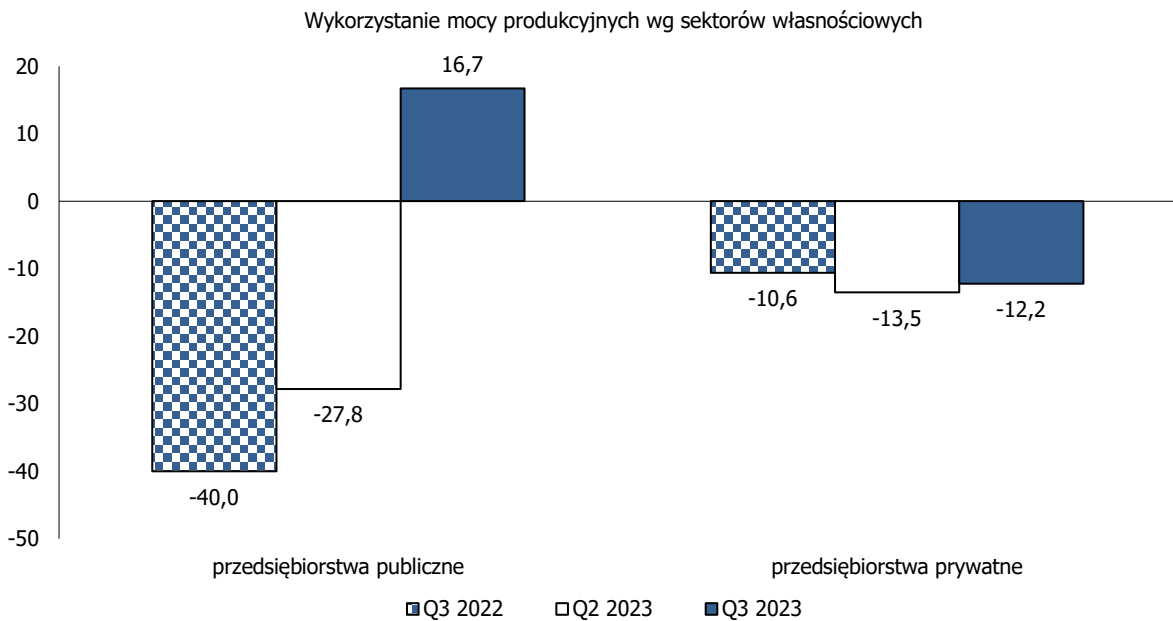

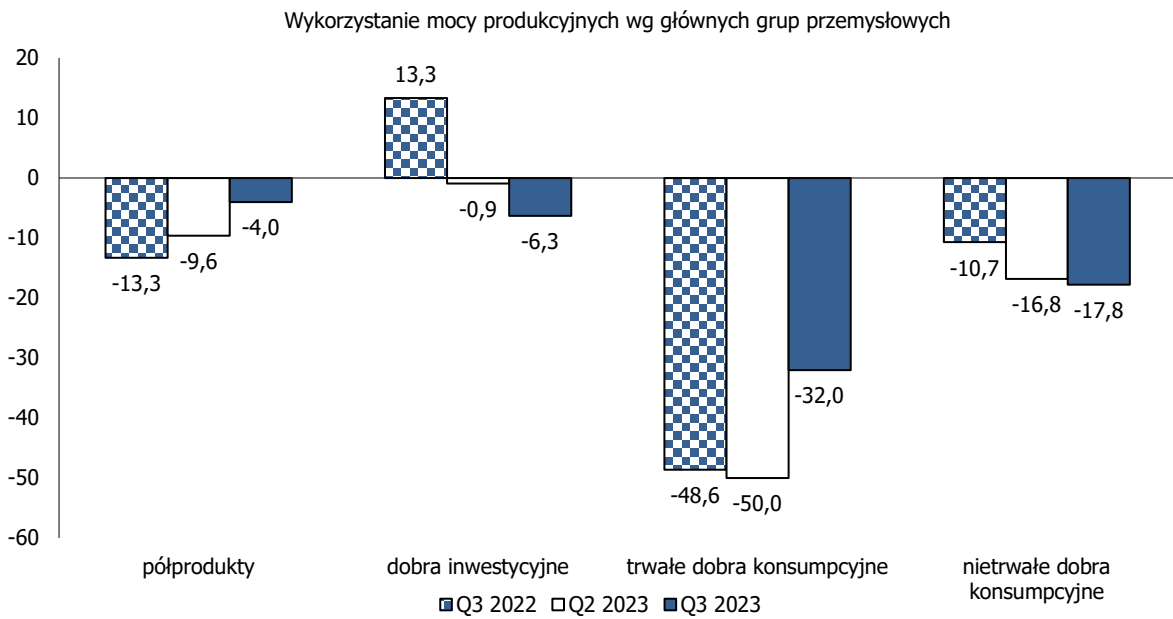
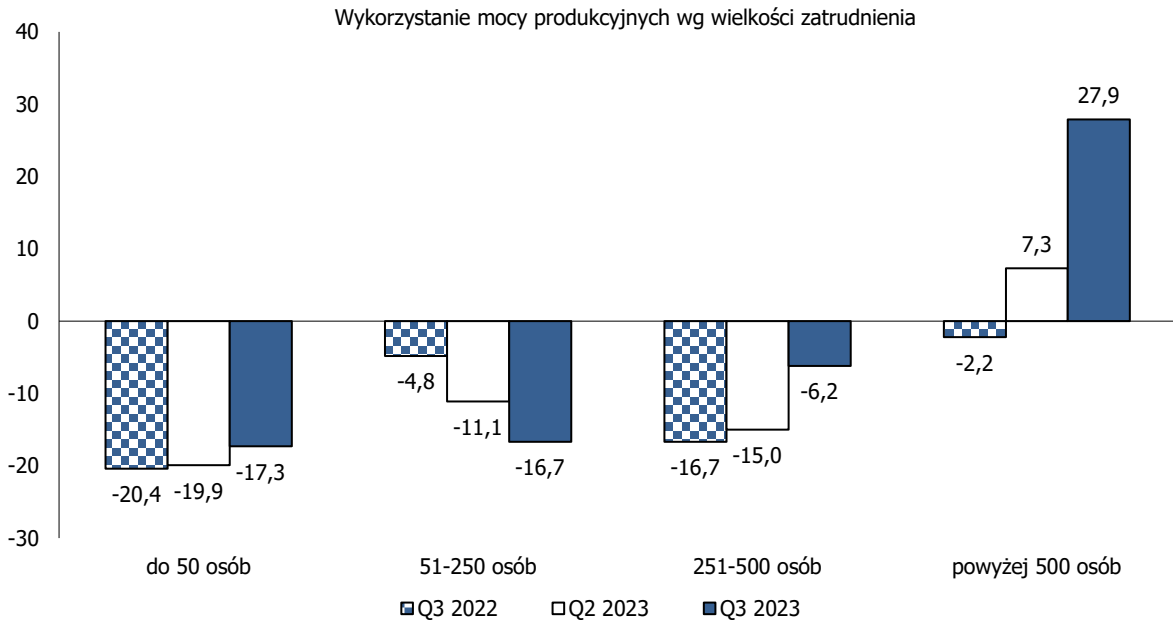

9. Wykorzystanie mocy produkcyjnych

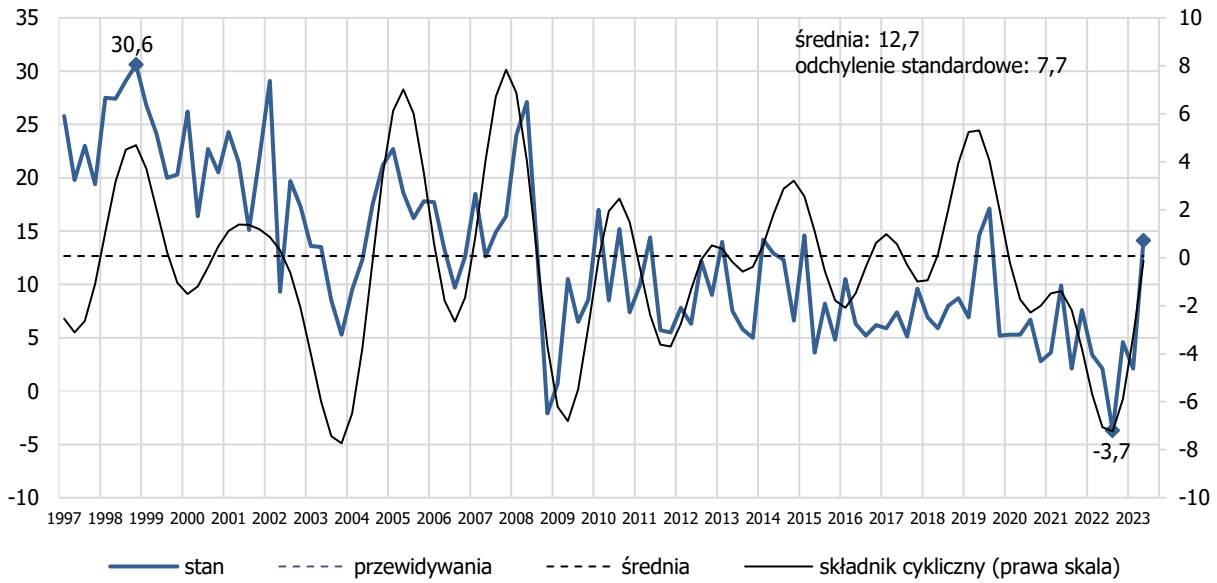

	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	przewidywania
wzrost	15,4	17,1	12,4	14,5	14,7	15,7
brak zmiany	57,0	58,5	62,9	56,9	61,2	68,8
spadek	27,6	24,4	24,7	28,6	24,1	15,5
saldo	-12,2	-7,3	-12,4	-14,1	-9,4	0,2
stopień wykorzystania mocy produkcyjnych (%)	36,8	36,6	35,5	30,1	40,4	46,9

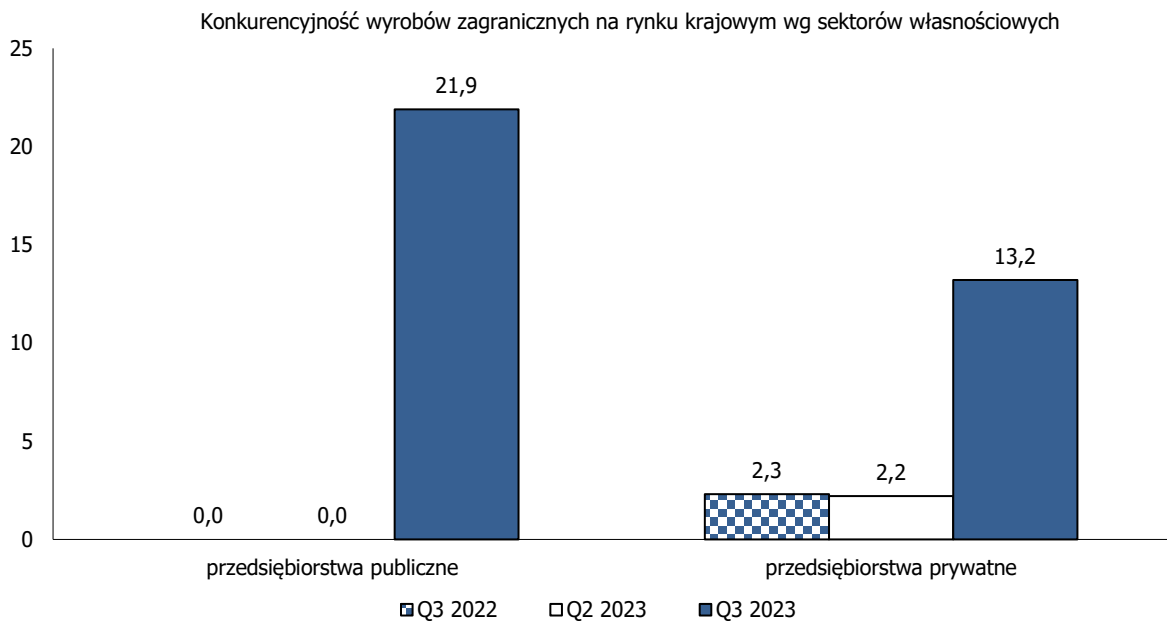

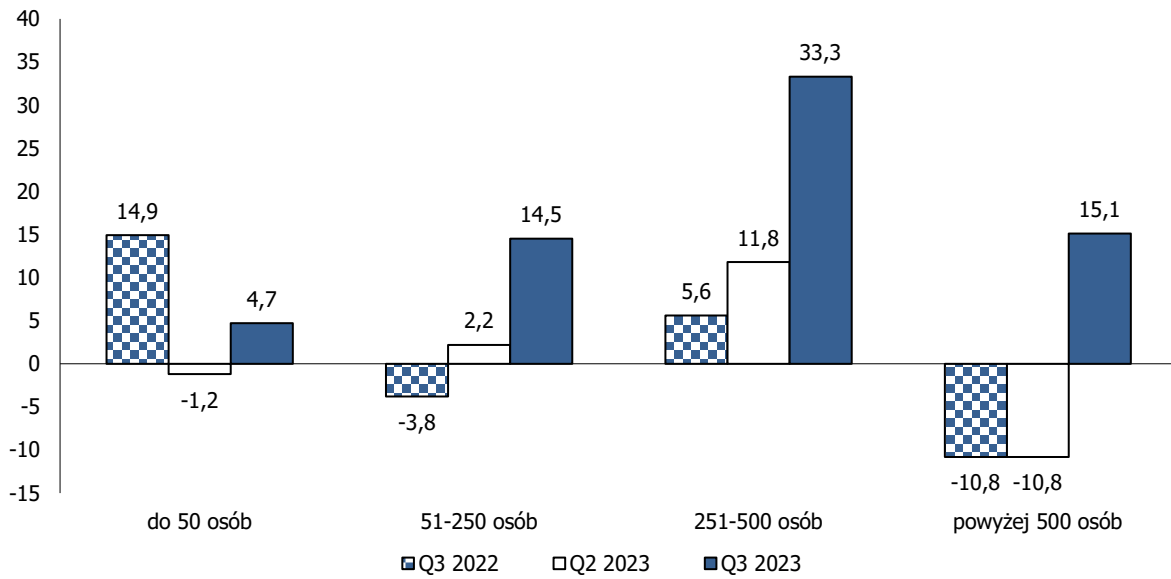
10. Konkurencyjność towarów zagranicznych

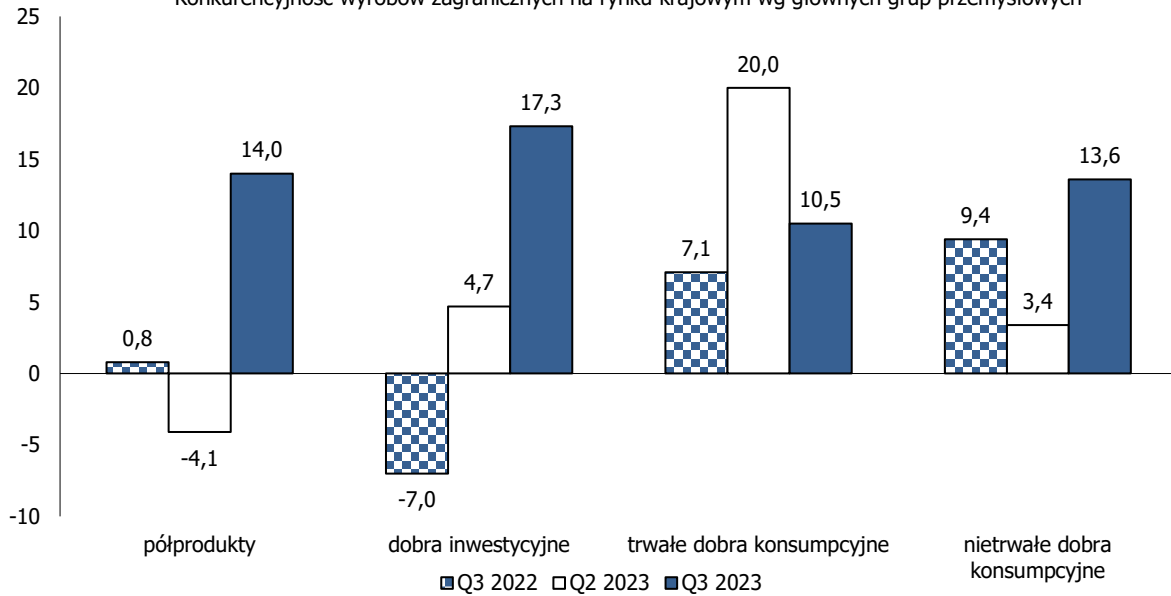
	Q3 2022	Q4 2022	Q1 2023	Q2 2023	Q3 2023	przewidywania
wzrost	11,0	10,7	14,7	14,2	21,3	20,4
brak zmiany	80,1	74,9	75,2	73,7	71,5	73,5
spadek	8,9	14,4	10,1	12,1	7,2	6,1
trudno ocenić	60,6	59,8	34,3	51,6	36,1	39,0
saldo	2,1	-3,7	4,6	2,1	14,1	14,4

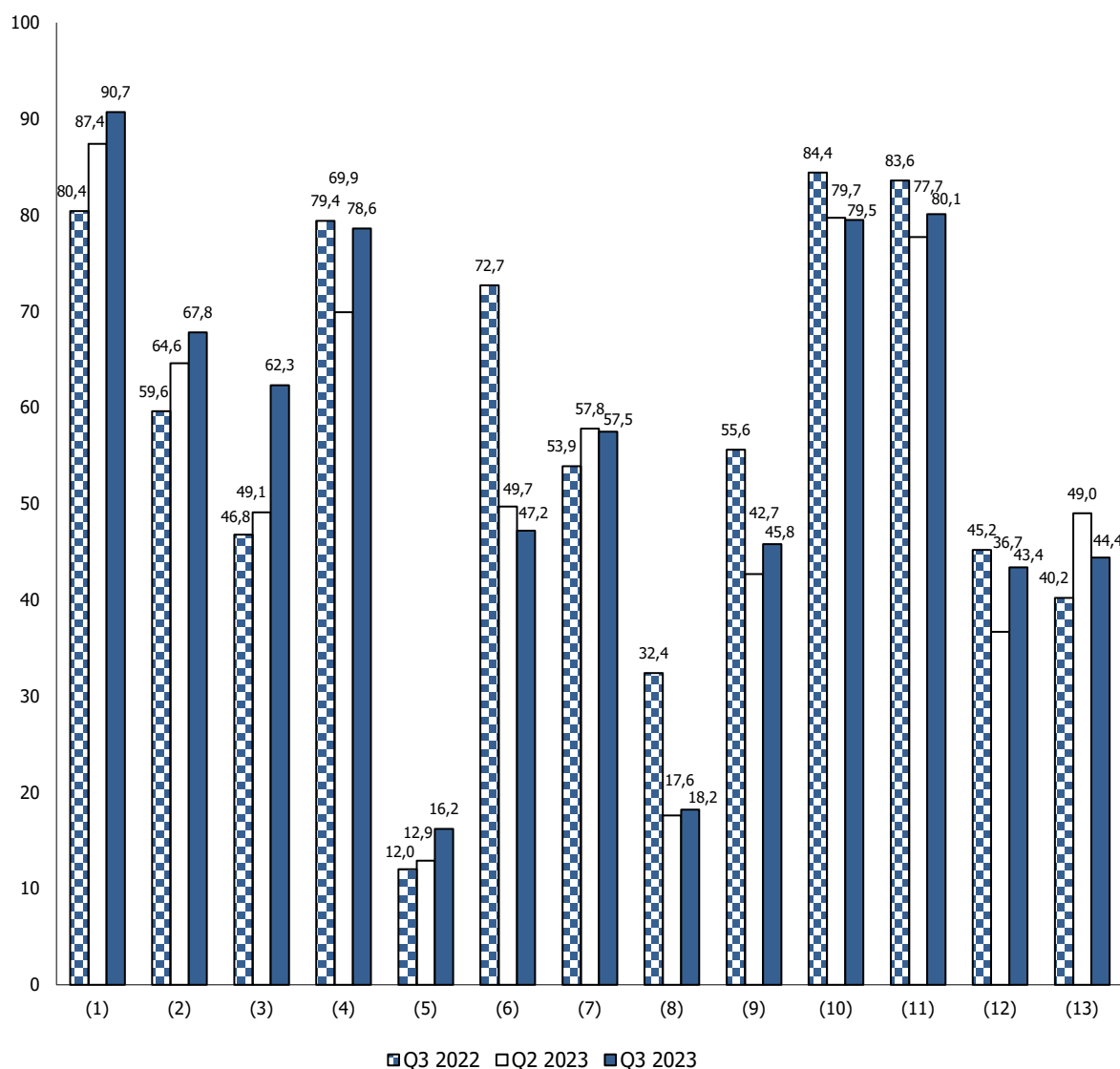
Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg wielkości zatrudnienia

Konkurencyjność wyrobów zagranicznych na rynku krajowym wg głównych grup przemysłowych

11. Bariery działalności gospodarczej

- (1) niedostateczny popyt krajowy
- (2) niedostateczny popyt zagraniczny
- (3) konkurencyjny import
- (4) brak wykwalifikowanej siły roboczej
- (5) niedostateczne wyposażenie
- (6) brak surowców i materiałów
- (7) niska płynność finansowa
- (8) niska dostępność kredytu
- (9) niekorzystne warunki kredytowe
- (10) niestabilność przepisów prawnych
- (11) obciążenia podatkowe
- (12) inne
- (13) nie występują

III. SUMMARY

In July, 2023, manufacturing activity declined. The industrial confidence indicator (ICI) decreased by 4.0 pts to -4.4 pts. Nevertheless, it is up from the respective year 2022 figure (8.2 pts). Manufacturers reported a fall in production and domestic and export orders. Producer prices slightly grew, as well as employment. Financial situation of firms worsened. On the other hand, their opinions about general economic situation in Poland improved. Despite the decline in manufacturing activity, the industrial confidence remained at modest levels, and the surveyed companies are quite optimistic as for their business prospects over the next months.